

ES SAIG

ALGAIDA - NÚM. 211-212 - JULIOL-AGOST DE 1998

EDITORIAL

HEM D'ESSER AMABLES I EDUCATS, O NO.

Haureu observat que fa molt de temps que els nostres editorials no tracten el tema de la llengua: ni ens lamentam de la seva situació ni feim crits d'alerta ni convidam a la militància activa. Res de res, simplement anam fent. Més d'un haurà pensat que, a la fi, consideram que aquest és un problema ja resolt i que, per tant, no cal que ens hi escarrassem.

Mirau: des d'Espanya no s'estan d'atacar el català cada vegada que el Govern de la Generalitat fa alguna cosa per defensar-lo. Giren la truita i fan veure que qualsevol defensa de la llengua de Catalunya és un atac a l'espanyola. Això ja ho havíem vist en una pel·lícula de Woody Allen, que a'havia barallat (de fet, havia rebut) per una al·lota i després deia: "*Ho tinc tot controlat: a un li he pegat un cop de ventre al genoll i a l'altre un cop de nas al puny*". Genial. Però la imitació que en fan els governants espanyols és patètica, a to amb la seva línia de treball.

Però de tot això el que més preocupa és que amb nosaltres no s'hi fiquen, que no ens ataquen, que no ens acusen de traïdors a la pàtria seva. I això implica que aquí no fem res per defensar la nostra llengua. Aquí hem de ser respectuosos amb la diversitat i hem de ser bilingües per tal que ells puguin ser únics i unilingües. Hem de ser amables. On s'ha vist mai, parlar en català a una persona que no l'entén? És de mala educació. I com que tampoc no l'hem d'obligar que l'apregui (*no volem obligacions!* -diuen), estam ben arreglats. I ben obligats, amb aquest panorama, a parlar castellà tant si volem com si no. Però a nosaltres no ens fan res, les obligacions, i amables i educats com som les complim totes. I, sense protestar, els donam una educació que no ens tornen, una amabilitat que no ens tornen, un bilingüisme que no ens tornen, un cul que ens tornen ben escaldat. I si teniu morenes els ho deis, encara que no espereu que us facin gaire cas. Això sí, procurau fer-ho en castellà i amablement: *Por favor, tenga cuidado con las morenas*.

LA NOSTRA PORTADA: *La fotografia podria haver servit per un "Sabeu on és?". No vos donarem cap pista, però la pregunta hi és: Sabeu on estroba aquest molí?*

Bolletí de l'Obra Cultural Balear d'Algaida

Revista Mensual D.L.P.M. 495/80

Domicili: Rei, 1 Algaida

Tf: 665042 / 272576

Fax: 665679

Imprimeix: Tirrena S.A., Manacor

Tf: 555212

ES SAIG només es responsabilitza de l'Editorial

Dirigeix: Delfi Mulet

Administra: Junta Directiva de l'Obra Cultural

Col·laboradors: Víctor Andreu, Biel Bibiloni, Jaume Falconer, Miquel Fiolet, Jaume Jaume, Catalina Martorell, Miquel Molleta, Antònia Maria Mulet, Joan Mulet, Pere Mulet, Víctor Mulet, Xesc Oliver, Joan Carles Palos, Biel Sastre, Miquel Serra, Joan Trobat, Guillem Vanrell, Agrupació fotogràfica d'Algaida

CALAIX DE SASTRE

FRANÇA 98

De la utilitat dels mundials de futbol, se'n pot escriure un tractat de milers de pàgines. Tranquils, res més enfora de les meves intencions. No fos cosa que amb aquell preàmbul vos pensàssiu que pretenc encetar una nova —i llarga— secció de la revista. Només en compartiré amb vosaltres algun dels aspectes que tots, perspicaces telespectadors, hem pogut comprovar.

No vos parlaré, perquè no en tenc estadístiques fiables, del grau de compliment d'aquelles previsions que deien que una de cada quatre dones italianes aprofitarien les retransmissions televisives del futbol per practicar el noble esport de la infidelitat conjugal. Ni tampoc de la manca de recursos amb què un servidor es troba, ara que ja no hi ha partits apassionants, per quedar endormiscat davant el televisor a les hores més feixugues de l'horabaixa. (Quan això escric, no sé quina selecció ha guanyat el campionat; sí sé que a la FIFA, l'organitzadora de l'èxit, li poden donar el Premi Nobel de la Son. Llàstima que només hi hagi mundials cada quatre anys!).

De què parlaré, doncs? De la moda, de quina és la moda que ara s'usa en els camps de futbol. O, millor dit, de la moda que ja no s'usa. Perquè si una cosa ha quedat prou demostrada al llarg de no-sé-quants partits de futbol és que la bandera està de baixa. La bandera, entesa com a símbol nacional; uns simples colors sobre un tros de roba —o sobre una cara, o sobre un capell...— que serveixen, emperò, perquè milers de persones s'hi sentin representats. S'hi sentien, això era abans; França 98 ha servit per demostrar que els nacionalismes ja no estan de moda. Ni una bandera diferenciadora, ni un mal gest. L'únic crit que sortia d'una tribuna era: "Futbolers de tot el món, uniu-vos". I l'altra tribuna responia: "El futbol és una unitat de destí en l'universal". O cosa semblant. Era un goig observar milers de persones, mesclades a l'atzar, sense distinció de raça ni de

nacionalitat, que havien acudit al camp amb el simple propòsit de contemplar la lluita per una pilota com a metàfora de la germanor universal entre els pobles. I totes aquestes altres coses tan belles i emocionants que un escriptent amb més traça que la meva sabria expressar així com cal.

Sí, tenen raó tots aquells que diuen que el nacionalisme només és útil per fer el pagès a una reunió de societat fina i distingida. Agafem una premsa qualsevol, a l'atzar; per exemple: l'espanyola; i analitzem el seu comportament a l'entorn dels mundials de futbol. Per començar, anaren a França més d'un centenar de periodistes enviats especials, cosa que demostra el seu interès per un esdeveniment de l'abast del que comentam. I el fet que la gran majoria tornàs a les dues setmanes, molt abans de l'acabament del festival, no ha estat motivat per l'eliminació de la selecció espanyola, com ha dit algun desinformat; per favor, ells no fan aquestes coses tan provincianes. El que passa és que de sobte tots recordaren que havien deixat una cosa molt urgent per resoldre, i passaven pena que el merder de Barajas no els impedís de fer els deures així com pertoca.

A més, la premsa ha sabut transmetre a l'opinió pública espanyola l'esperit amb què la seva selecció anava al mundial. Les darreres investigacions han descobert que el baró de Coubertin, aquell que va dir allò de "l'important no és guanyar, sinó participar", tenia un dit —concretament, el dit petit de la mà dreta— que era espanyol. I per això, d'entrada, no li han posat cap exigència, a la selecció. "*Campeones? De entrada, no...*", era el seu lema. Però uns punts suspensius sempre indiquen una manca de definició. I com que la sortida no ha satisfet a quasi ningú, clotellades, reben ara els responsables de la selecció. Això sí, quedi clar: són clotellades universals, no són nacionalistes.

En Calaix i Desastre

M'HAN DIT QUE DIUEN

Quan arriba el bon temps i la calor, els algaidins tornam a passar gust de seure a la fresca, quan el sol és post. El lloc més concorregut és la Plaça: les cadires i taules dels bars, i els pedrissos, estan plens de gent que seu tranquil·lament fent tertúlia i comentant els temes més diversos: si aquest Sord tengués l'orella bona, sabeu que en podria sentir de coses per contar-vos... Però la gent se queixa, i amb motiu, de motorets que circulen a tota hora, amb els tubs d'escapament foradats o inexistents, i fent un renou inaguantable. Tots els comentaris són molt semblants: ara hi hauria d'haver un municipal que els aturàs... però no hi és mai, el municipal,... o si hi és, s'amaga.

Aquestes darreres setmanes hem sentit molts d'algaidins que comentaven que veuen molta gent externa, més que els anys anteriors. Que Algaida corr el perill de convertir-se en un poble dormitori, ja fa anys que ho sentim, però sembla que no és un perill, sinó una realitat. Si no hi ha més gent de fora poble que algaidina, poc hi falta.

Ens han dit que volen pegar una investida forta a les Normes Subsidiàries; dieun que, a la fi, ara va en sèrio. La gent espera molt, de les Normes; és com si ho hagués d'arreglar tot, i tot és molt. A una rotllada que parlaven d'això una dona que viu a la part d'alt del Campet va explotar contra l'Ajuntament i, entre altres coses males de reproduir, va dir que un grapat de cases varen demanar per connectar al clavegueram per la part de darrera, i els digueren que sí, que cap problema. Bé, idò han passat anys i més anys i segueixen sense connexió; esperen, també, que les Normes els ho solucioni.

Aquest Sord i tot ha sentit renou de cossiers, que amb això que enguany fa vint-i-cinc anys que tornaren a sortir, volen fer gros. I ens han dit que hi fan gros, però no només per fer festa, sinó sobretot amb sopars i més sopars per preparar la moguda. I és que, segons rumors, han volgut fer tantes coses que han mobilitzat mig poble, i segons ells la millos manera d'aclarir coses i fer feina és "peu davall taula"... i si així els va bé, més val no canviar. Un dissabte horabaixa no sabíem què passava per Plaça, hi havia una gentada; idò resultà que eren els cossiers, no sé quantes generacions, que es feien una foto pel SAIG.

Una de les "milliores" de la reforma de la Plaça (a més de tallar els pins) són els pilons de les voreres, de ferro i de pedra. Un que "pastura" bastant per Plaça comentava: "Quedarieu astorats de la gent que es fa cops als cotxes amb els pilons; i qualche cop a l'os de la cama també". Això sí, els cotxes no hi pugen, l'han de deixar al mig del carrer (que és el que fan). Ens han dit com a cosa certa que un vespre d'aquests varen veure un motoret damunt el cadafal; se veu que l'aparcament per motos estava ple...

Ja hem dit moltes vegades que si no parlam d'aigua és que va bé. Però sembla que enguany n'haurem de tornar a parlar, ja que hi ha hagut dies en què no arribava a moltes cases del poble; i la poca que arribava era molt roja, molt terrosa. El problema és que enguany ha plogut poc, i a Algaida hi ha més gent, i gent que està acostumada a no mirar prim amb l'aigua... i la conseqüència és clara: no basta l'aigua dels pous de la vila. I el problema d'aquest problema és que no té solució; fa falta mentalitzar la gent que l'aigua és un bé escàs i que no es pot malgastar

Un grapat de persones, pagesos sobretot, ens han fet arribar queixes sobre el mal estat dels camins de foravila: hi ha trossos que són realment intransitables, els clots ja no poden ser més fondos... Tots sabem que un Ajuntament té coses més importants que arreglar els clots dels camins de foravila, però tot és necessari, i no sembla tan costós com és ara això... El que havien d'haver fet els pagesos era plorar al president Matas quan va venir a la inauguració de l'ecomagatzem, a veure si enviava qualcú a tapar clots.

Bones notícies n'hi sol haver poques, però a Algaida en poc temps la sort ha afavorit a qualcú. Ja diguérem quan van tocar els premis de l'ONCE que justament no hi havia cap col.laborador d'ES SAIG. I ara que hem sentit a parlar d'un premi de la primitiva de prop de tres-cents milions, tampoc ha tocat a cap dels components de l'equip de la revista. Llàstima! Però ben vingut sigui aquest premi i enhorabona al guanyador. Ens hauria agradat publicar-ne la foto, però no hem pogut saber, a hores d'ara, qui és l'afortunat. Bé, que passeu tots un bon Sant Jaume.

UN SORD

COMMEMORAM ELS DARRERS 25 ANYS DELS COSSIERS

Quan els cossiers, després de ballar el dia de Sant Honorat d'enguany, ens reunirem per dinar, com solem fer cada any, va sortir el tema del vint-i-cinquè aniversari de la recuperació del ball. Bàsicament la idea fou, més o manco: "Enguany per Sant Jaume farà 25 anys que tornarem sortir a ballar; ho hem de celebrar, hem de fer festa, i n'hem de fer participar el poble algaidí".

Sortiren moltes idees i aquests darrers mesos els components d'aquest grup tan heterogeni que anomenam cossiers hem fet feina i els algaidins veureu com al final s'han materialitzat moltes coses: un vídeo, pósters, postals, punts de llibre, una exposició d'obres de diversos artistes sobre els cossiers, fotografies, un suplement monogràfic d'ES SAIG,...

Com hem dit, hi ha molta feina feta per part del nostre grup, però aquí voldríem remarcar un aspecte que ens ha sorprès, molt agradablement, a tots: la participació desinteressada de totes aquelles persones o entitats a les quals hem acudit demanant ajuda, orientació o consell.

Com que avui no es pot fer res sense dobbers, hi ha hagut entitats que n'han aportat (Ajuntament, "Sa Nostra"), altres han aportat feina o material (Obra Cultural d'Algaida, Titoieta, Cal Dimoni, Televisió Espanyola, Antena 3 TV, Última Hora, Diari de Mallorca...), altres la seva feina professional (Vicenç Matas, Gabriel Janer, Jaume Falconer, Jaume "Torres", Paco Llavina, Joan Capellà, etc, etc.), tots els artistes que aporten qualche obra a l'exposició de l'Obra Cultural, i molta gent, molta, que ens han deixat les seves fotografies, antigues i modernes, a més dels seus comentaris per identificar els cossiers de les més antigues. Segurament hauré deixat qualcú sense anomenar i demanam perdó per l'omissió, que serà ben involuntària.

No sabem si el resultat final serà tan bo com tots voldríem; segurament hi haurà crítiques (que esperam positives), però el que sí volem dir és que estam ben satisfets, el grup dels cossiers, de la resposta que hem trobat dins el poble algaidí. Si qualche vegada, en aquests darrers anys, hem tengut els nostres dubtes sobre la intercomunicació poble-cossiers, en aquests moments, igual que quan férem els vestits nous l'any 87, és quan constatam que Algaida estima els seus cossiers, els vol vius, amb tots els seus defectes i les seves virtuts: són els cossiers d'Algaida, els nostres cossiers.

Per acabar, direm que aquesta nota no volia ser més que una nota d'agraïment per a totes aquelles persones i entitats que, d'una manera o altra, han col.laborat en aquestes celebracions. Que ningú se senti exclòs. Gràcies a tots.

Sant Jaume, 1998
Els Cossiers d'Algaida

L'AJUNTAMENT *informa*

Per sant Jaume, festa

Vivim dins un període on la indústria i el turisme són factors determinants de la societat actual. Però aquest període no compta o pesa poc dins de la milenària vida de la Humanitat, perquè la tradició de l'home és essencialment rural i caldrà que transcorrin molts segles perquè s'esborri en el seu subconscient l'empremta de la cultura agrària.

El temps de repòs entre les messes i la verema, durant els mesos d'estiu, convida a l'esplai, a la bauxa i a gaudir dels fruits que s'han obtingut del treball. És per això que la pagesia de la Mediterrània celebra les seves festes, i Mallorca no és aliena a aquest costum i Algaida tampoc: sant Jaume és la festa.

Així doncs, celebrem la festa, recollint l'herència dels nostres avantpassats. Voltats de la màgia del ball dels cossiers, vint-i-cinc anys recuperats i, dins la memòria algaidina, mai perduts. La dansa, que ha estat la primera manifestació de l'home, amb el moviment dels seus colors, amb la flaire de l'alfabaguera, és el convit a la festa.

És temps de festa i, també temps per pensar amb els projectes. Amb l'acabament de les obres de la reforma de la Casa de la Vila, hem modernitzat i adaptat l'edifici a les necessitats actuals; amb l'aprovació inicial de la normativa urbanística, una fonamental per al desenvolupament del municipi, hem posat les bases pel tipus de poble que volem. Aquests seran temes, sens dubte, de comentari i discussió durant aquestes festes.

Ara, tenim per davant un estiu, un llarg estiu que es presenta calorós; per la qual cosa us demanem que femem tots un esforç per complir els horaris de la recollida de fems i, així, evitar les males olors i altres problemes higiènics i, també, moderació en el consum de l'aigua, ja que aquest és un bé que enguany no es presenta molt abundós.

Que aquests dies de festa serveixin pel descans, però també per agafar forces perquè, una vegada passat el letarg de l'estiu, trobem tots l'empenta per aconseguir els projectes, les quimeres, les il·lusions. Molt d'anys a tots.

Jaume Jaume i Oliver

BATLE D'ALGAIDA

INFORMACIONS MUNICIPALS

POLICIA LOCAL

A la Sessió celebrada el passat 4 de juny l'Ajuntament Plenari va aprovar per unanimitat les bases pel concurs-oposició de la vacant, en règim d'interinitat, de la Policia Local. El termini per a la presentació de sol·licituds per aspirar a cobrir aquesta plaça acabava el passat 26 de juny. Les proves seran el proper 15 de juliol.

PUBLICITAT ESTÀTICA DEL CAMP DE FUTBOL ES PORRASSAR

A la mateixa Sessió, l'Ajuntament Plenari, va aprovar amb els vots favorables de tots els membres del Consistori, amb l'abstenció del Sr. Jaume Jaume i del Sr. Joan Mut, per ser membres de la Junta Directiva del Club, la cessió al Club Esportiu Algaida, dels ingressos de la publicitat estàtica del camp de futbol es Porrassar.

NORMES SUBSIDIÀRIES D'ALGAIDA

Durant el mes de juliol està prevista l'aprovació inicial de les Normes Subsidiàries Municipals, redactades per l'equip del Sr. García de Jalón. Una vegada aprovades inicialment tindran una segona exposició al públic per la presentació d'al·legacions i, una vegada que s'hagin resolt aquestes al·legacions, aprovar les normes de manera provisional per remetre-les a la Comissió Insular d'Urbanisme per a la seva aprovació definitiva.

És necessari una segona aprovació inicial i una segona exposició al públic, ja que hi hagut canvis substancials en les normes aprovades inicialment l'any 1994, que fan necessari aquesta segona exposició al públic.

TAXA DE CLAVEGUERAM

Durant el mes de juny l'empresa concessionària de les aigües (Ferroser), us ha fet arribar informació sobre la taxa de clavegueram aprovada per l'Ajuntament l'any passat que puja a 562 pessetes que s'abonaran segons les instruccions que es detallen a la carta remesa. Per a més informació i a efectes de reclamacions, dirigiu-vos a les Oficines Municipals de la Casa de la Vila.

BAN

El Batle d'Algaida fa saber que amb l'arribada de l'estiu es fa necessari extreure les mesures de neteja i salubritat per tal d'evitar totes les molèsties que poden ocasionar, per el calor, les acumulacions de fems i els contenidors plens.

Per aquesta raó, us deman que únicament dipositeu els fems al carrer els dies de recollida, i que ho faeu dins bosses hermèticament tancades, sense forats, i sempre a posta de sol o una hora abans de l'hora habitual de recollida.

Aprofit per recordar-vos que la recollida de fems es realitza els dimecres, divendres i diumenges. Els dissabtes només es recullen contenidors.

ESCOLA MUNICIPAL DE MÚSICA

Recordam a totes les persones preinscrites a l'Escola Municipal de Música d'Algaida que el termini de matrícula per al curs 1998/99 serà de dijous dia 3 a dijous dia 10 de setembre als horaris i llocs que es publicitaran convenientment.

INFORMACIONS DE LA BIBLIOTECA MUNICIPAL I DEL PUNT D'INFORMACIÓ JUVENIL

Durant el mes d'agost la Biblioteca Municipal i el Punt d'Informació Juvenil d'Algaida estaran tancats al públic per vacances. Obrirem a partir de dia primer de setembre.

FESTES DE SANT JAUME 1998. AVANÇ DEL PROGRAMA

Pre-festes

Diumenge 12 de juliol

A partir de les 15,00 hores. **4a Marató Fotogràfica d'Algaida.** Organitzada pel Punt d'Informació Juvenil i la Biblioteca Municipal amb el patrocini de l'Ajuntament d'Algaida i la col·laboració d'entitats públiques i privades. Programes a part.

Dilluns 13 de juliol

21,30 hores. **Assaig obert** de la Banda de Música d'Algaida. Al pati del casal Pere Capellà.

Dimarts 14 i dimecres 15 de juliol

10,00 hores. **Tallers de caps-grossos.** Organitzat pel Grup d'Esplai *Burot*. A ses Escoles.

Del dilluns 13 al dijous 23 de juliol.

18,00 hores. **Torneig de Voleibol 2 x 2.** Categoria masculí i femení. Organitzat pel Club Voleibol Algaida. A ses Escoles.

Festes

Divendres 17 de juliol

19,00 hores. **Cercaviles** amb els caps-grossos acompanyats per la Banda de Música d'Algaida.

19,30 hores. Inauguració d'exposicions:

Exposició de fotografia, *Miralls del cel*, de l'Arxiu Fotogràfic del Centre Excursionista de Catalunya. Al Segon Pis del Casal Pere Capellà. Ho patrocina la Caixa.

Sinèrgia, a càrrec de Vicenç Oliver. A sa Rectoria.

Fotografies de la 4a Marató Fotogràfica. Al Segon Pis del Casal Pere Capellà.

Quadres en tres dimensions. Exposició organitzada per

l'Associació de Gent Major. Al Primer Pis del Casal Pere Capellà.

Exposició dels cossiers, en motiu del 25è aniversari de la recuperació dels cossiers. Al Local de la Delegació d'Algaida de l'Obra Cultural Balear.

Al molí den Xina, *Fred*, exposició col·lectiva d'artistes algaidins.

Inauguració de la *TITOIETA BOUTIQUE*, amb la presentació de dues noves camisetes dissenyades per Jaume Falconer. Organitzat per Titoieta Ràdio. A sa Rectoria.

22,30 hores. **Teatre**. Representació de l'obra *Entre vés, teatre burlesc: Més perd l'avariciós que l'abundós* (Entremès de Tomàs Aguiló i Cortès), *Matraca d'un mossot i un estudiant* (Col·loqui anònim valencià del segle XVIII) i *Don Pere d'Aragó o sigui l'engendrament de don Jaume* (Gatada de Frederic Soler -Serafi Pitarra-) a càrrec del grup de teatre M. Al pati del casal Pere Capellà.

00,00 hores. **Nit de Rock Algaidí** a sa Plaça. Amb els grups

CRT DE SANG

i

MID BAND

Dissabte 18 de juliol.

10,00 hores. **Futbol-7 Benjamí**, entre el C.E. Algaida At. i C.D. Santa Maria. Al camp municipal es Porrassar.

10,30 hores. **Excursió en bicicleta** pel municipi amb berenada a Castellitx.

11,00 hores. **Futbol-7 Benjamí**, entre el C.E. Algaida i C.D. Sant Jordi. Al camp municipal es Porrassar.

11,00 hores. **Programa especial de Titoieta Ràdio** (108.0 FM) amb motiu de les festes de sant Jaume 1998.

15,30 hores. **Gimcana automobilística**. Programes a part.

22,30 hores. **Teatre**. Representació de l'obra *Entre vés, teatre burlesc: Més perd l'avariciós que l'abundós* (Entremès de Tomàs Aguiló i Cortès), *Matraca d'un mossot i un estudiant* (Col·loqui anònim valencià del segle XVIII) i *Don Pere d'Aragó o sigui l'engendrament de don Jaume* (Gatada de Frederic Soler -Serafi Pitarra-) a càrrec del grup de teatre M. Al pati del casal Pere Capellà.

23,30 hores. **Vetllada de Ball de Bot**. A càrrec d'Al-Mayurqa i Xaloc. Organitzada per l'Escola de Ball es

Celler. Ho patrocina Defesta i l'Ajuntament d'Algaida. A sa Plaça.

Diumenge 19 de juliol

10,00 hores. **Futbol Aleví**, entre els equips, C.E. Algaida i un potent equip. Al camp municipal es Porrassar.

11,30 hores. **Futbol Infantil**, entre els equips C.E. Algaida i un potent equip. Al camp municipal es Porrassar.

12,30 hores. **Inauguració** de la reforma de la Casa de la Vila.

17,00 hores. **V Torneig d'Escacs de Partides Ràpides**. Al casal Pere Capellà. Programes a part.

17,30 hores. **Futbol Cadet**, entre els equips C.E. ALGAIDA i C.D. ESPANYA. Al camp municipal es Porrassar.

19,00 hores. **Animació Infantil**, a càrrec del grup Singlot, a sa Plaça. Patrocina la Caixa.

19,30 hores. **Futbol femení**. C.E. Algaida i B.E.A. Sa Pobla. Al camp municipal es Porrassar.

21,30 hores. **Concert** de les Bandes de Música d'Algaida i de Petra. A sa Placeta de l'Església.

A les 23,00 hores. **Projecció d'un video** en commemoració del 25è Aniversari de la Recuperació dels Cossiers per part de la Delegació d'Algaida de l'O.C.B. A sa Placeta de l'Església.

Dilluns 20 de juliol.

A partir de les 20,00 hores. **Semifinals del IV Torneig de Futbol-7**. Al camp municipal es Porrassar.

21,30 hores. **Assaig obert** de la Banda de Música d'Algaida. Al casal Pere Capellà.

22,30 hores. **Concurs de menjar síndria**. A sa Plaça. Programes a part.

Dimarts 21 de juliol.

22,00 hores. **Festa per a la gent major** del nostre poble. **Música i ball** a càrrec de l'Orquestra Transilvània. A sa Plaça.

Dimecres 22 de juliol.

20,00 hores. **Passeig dels nins i nines en globus pel nostre municipi**. Activitat programada amb el Col·legi Públic Pare Pou. A ses Escoles. Ho patrocina la Caixa

de Balears SA NOSTRA. (Aquesta activitat depèn de les condicions meteorològiques).

20,30 hores. **Partit pel 3r i 4t lloc. IV Torneig de Futbol-7.** Al camp municipal es Porrassar.

22,30 hores. **Jazz**, amb **Toni Cuenca & Arthur Hensen Trio**. Acte patrocinat per la Caixa de Balears SA NOSTRA. Al Casal Pere Capellà.

Dijous, 23 de juliol.

20,30 hores. **Final del IV Torneig de Futbol-7.** Després del partit entrega de trofeus del IV Torneig de Futbol-7. Al camp municipal es Porrassar

21,30 hores. **Festa a l'esport.** Al camp municipal es Porrassar.

23,00 hores. **Festa sorpresa**, organitzada pel cafè s'Acadèmia. A sa Plaça.

Divendres, 24 de juliol. Sa Revetla.

18,00 hores. **Futbol Juvenil.** C.E. Algaida i un potent equip. Al camp municipal es Porrassar.

20,00 hores. **Inauguració de l'exposició** de pintures a l'oli, dibuixos i pastels de Rafel Perelló. A Sa Plaça, 3.

20,00 hores. **Inauguració de l'exposició** de pintures a l'oli de Guillem Sastre. Al local del carrer Pare B. Pou, 2.

20,00 hores. **Els Cossiers faran el quadrat.**

22,30 hores. **Concert** de la Banda de Música d'Algaida. A sa Plaça.

00,00 hores. **Berbenà**, amb els grups musicals **Orquestra Canyamel, Tomeu Penya i Géminis.** A ses Escoles.

A la 1,00 hores. Focs Artificials a ses Escoles, a càrrec de Pirotecnia Jordà de Lloret.

Dissabte, 25 de juliol. Sant Jaume.

06,00 hores. **Alborada** pels xeremiers d'Algaida. Bere-nada popular, ensaïmada i gelat (obsequi de Guillem Cerdà).

11,00 hores. **Missa de Festa** cantada per l'Orfeó Castellitx. Predicarà el pare Josep Amengual i Batle, Superior General dels Missioners del Sagrat Cor. Els Cossiers ballaran l'Oferta. En acabar, danses dels Cossiers a sa Pla-

ceta de l'Església.

16,00 hores. **Tirada Local al Plat.** Organitza Societat de Caçadors d'Algaida. A Binicomprat.

18,00 hores. **Presentació dels equips de futbol base** del C.E. Algaida. Al camp municipal es Porrassar.

18,30 hores. Al camp municipal es Porrassar, **presentació de l'equip de 1ª Regional.** Partit de futbol entre el Club Esportiu Algaida i U.D. S'Arenal (3a Divisió Nacional).

22,30 hores. **Teatre.** Representació de l'obra *Nhan de venir de casta...*, pel grup de Teatre ES PORRASSAR. A sa Placeta des Sitjar.

00,30 hores. **Actuació** dels grups musicals **Els Valldemossa i Orquestra Tàmesis.** A sa Plaça.

Diumenge, 26 de juliol. Santa Anneta.

12,00 hores. **Carreres de Joies**, cucanyes i altres entreteniments per al.lots i al.lotes. A sa Plaça.

15,30 hores. **XXXIX Gran Premi Ciclista Algaida.** Organitzat pel Club Ciclista A Poc a Poc. (Programes a part).

21,30 hores. **Simfonisme coral a capella. Cor Madrigal i Lieder Càmera.** Festival Internacional de Música de Cura Mancomunitat Pla de Mallorca. A l'església parroquial d'Algaida.

23,00 hores. A sa Plaça. **Lliurament dels premis** de la 4a Marató Fotogràfica d'Algaida, dels premis del Gimcana, del Torneig Infantil d'Escacs i del V Premi Santa Anneta de Cultura i Llengua Catalanes, atorgat per Tioieta Ràdio.

23,30 hores. Actuació de **L'ORQUESTINA D'ALGAIDA.** A sa Plaça.

1,30 hores. Traca Final i Fi de Festa.

*** **

Dissabte dia 1 i diumenge dia 2 d'agost

22,00 hores. **Teatre.** La Camama Teatre presenta *Quan ningú ens escolta* per Carme d'Olesa i Vicenç Oliver. A l'antic cine Principal, al carrer d'Antoni Maura. Entrada: 700 PTA. Venda anticipada a S'Acadèmia. Programes a part.

NOTICIARI de l'OBRA CULTURAL d'ALGAIDA

Dia 27 de juny recobrarem una tradició que feia 10 anys que teníem abandonada: l'excursió al torrent de Pareis. I 27 foren les persones que gaudiren de la diada; aquí les teniu cansades, però contentes.

ACTIVITATS DEL MES DE JULIOL

Durant les Festes de Sant Jaume podreu visitar al nostre local social l'exposició sobre els Cossiers que hem organitzat amb motiu del 25è aniversari del seu reviscolament.

FOTO ANTIGA

D'esquerra a dreta, drets:
Joan Mulet, Miquel Caro,
Pedro "d'Es Garatge", Joan
"Sellater", Rafel "d'Es Forn",
Toni "Garina", Biel "Ramona"
i Biel "d'Es Carreró".
Asseguts: Xesc "d'Es Molí de
n'Andreu", Biel "de Son Lluc",
Rafel "Magallot" i Biel Sales.

*(Foto cedida per Coloma
Mascaró)*

SABEU **ON** ÉS?

Una **possessió** és, segons el diccionari, "una porció gran de terreny de conreu pertanyent a un propietari i depenent d'una casa situada dins la mateixa finca". Etimològicament, aquesta paraula prové del llatí *possessione*.

Equivalències: "Mas" o "masia" a València i Catalunya; "lloc" a Menorca.

Intensius: Possessionarra, possessionassa, possessionota, possessioneta.

La possessió d'avui només arriba a possessioneta i és una desmembració d'una antiga possessió-mare situada a la falda del serral que es veu al fons amb les cases primitives en estat ruïnós.

Al nostre terme tenim grans possessions de més de 200 quarterades: Albenya, Binicomprat, Sa Mata Escrita, Son Reus de Randa, Castelltix...; de grandària mitjana, que tenen entre 25 i 200 quarterades: Son Barceló, Males Herbes, Son Perot, Son Veny...; i les considerades petites, de 5 a 25 quarterades: Treurer, Son Lluc, S'Arboçar, Son Canals... i la protagonista d'avui.

Topònims: "Sa Possessió d'Aucanada", situada prop del cap de Menorca i davant la illeta del mateix nom. "Sa Possessió del port", a la vall de Sóller i ja integrada quasi totalment a la urbanització costanera del Port de Sóller.

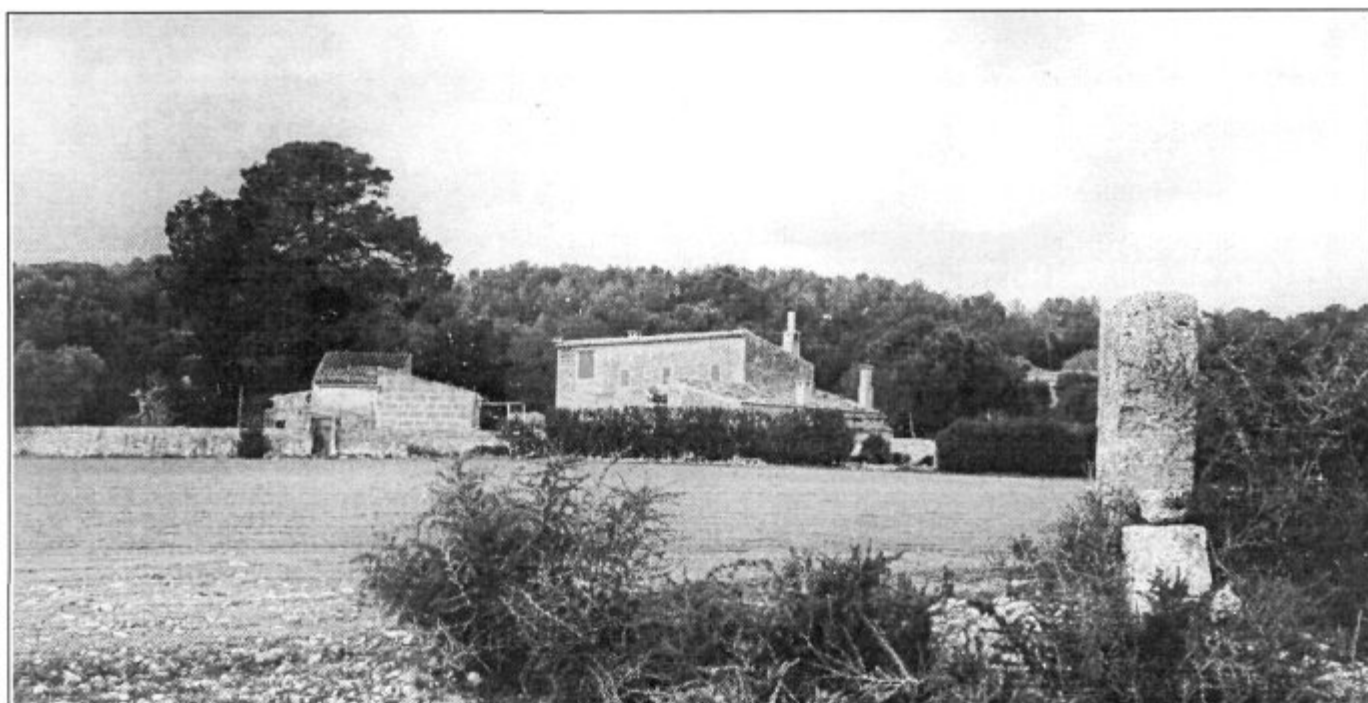
Cançó:

L'amo en Nofre de Son Vives
llavó en Roc de Son Tovells,
el dimoni té per ells
dins l'infern dues cadires.

Pista: Es troba, aquesta possessioneta, dins el Quarter III, entre un talaiot que fa temps que és conegut i un altre que fa poc es va descobrir. Afegirem també que la seva penúltima propietària, algaidina de naixement, va viure de casada molts anys a la ciutat francesa de Dijon.

Solució del mes passat: El lloc comú que vos mostrarem està situat vora les cases de Sa Mata Escrita. Amb les pistes era molt fàcil endevinar la seva ubicació; sense les pistes, quasi impossible.

M.F.

QUATRE MOTS SOBRE...

el TORRENT DE PAREIS

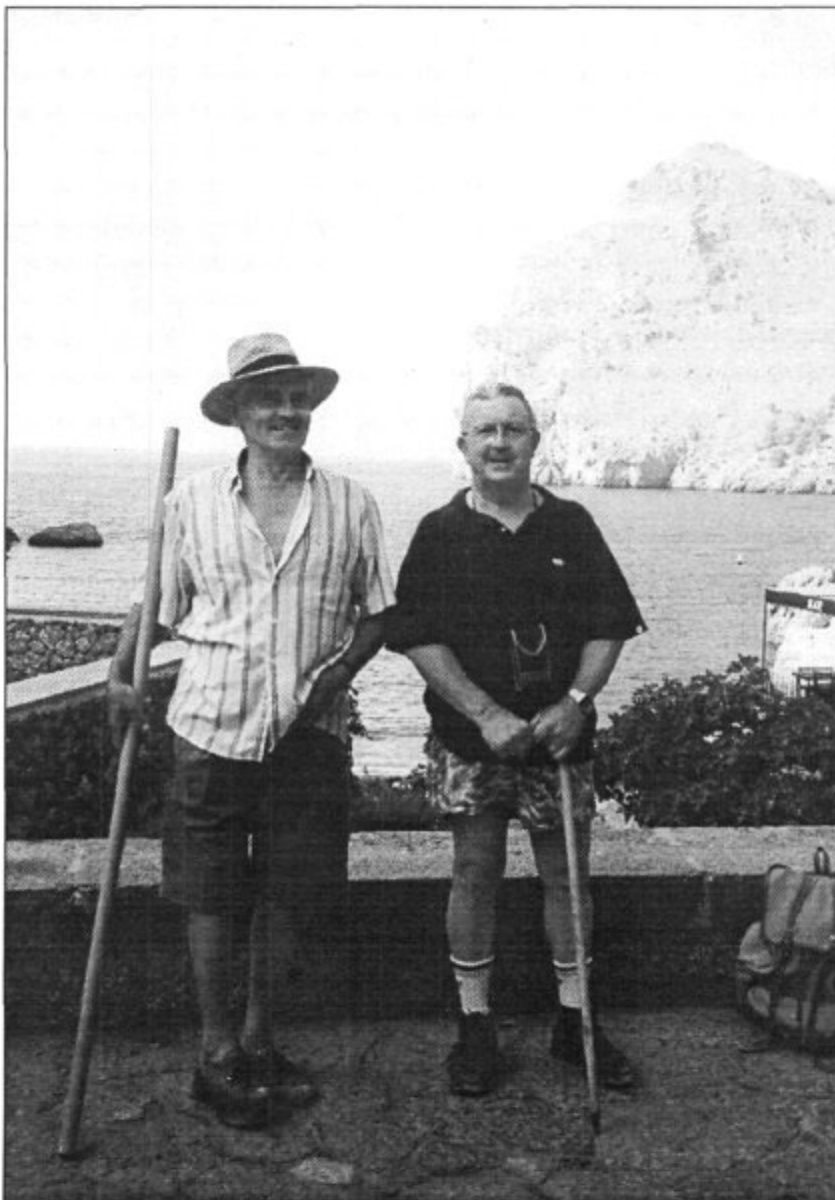
Pere Joan Oliver "Perot"

«Fa qüestió de 14 o 15 anys que vaig fer el Torrent de Pareis per primera vegada i ja no me'n recordava. Va esser amb un grup de set o vuit persones i es coneix que m'ho vaig passar bé, perquè tenia ganes de tornar-hi. Em pensava que era molt més senzill i no tenia en compte que m'han passat tots aquests anys per damunt.

Enguany hem estat ben entretinguts perquè hi havia 4 o 5 grups de diferents pobles i ens han fet molt de cas»

(Varen esser emocionants les mambelletes que el grup de Petra dedicà al nostre entrevistat quan va arribar al bar de Sa Calobra)

«He pogut arribar gràcies als "ajudants" que he tengut a passos que ja són difícils per a la gent normal; fixau-vos si no ho han de ser en les meves circumstàncies. Gràcies sobretot a en Manuel i als dos jovenets, n'Alexandre de Can Mulet i en Pere de na Maria Mindona, que si no fos estat per ells, ja hauria quedat a una ombra de per allà d'alt a fer horeta».

Antoni Cañellas "Rosceió"

«Aquesta excursió, ja l'havia feta set vegades i amb enguany, vuit. Però ja feia devers 10 anys que no l'organitzàveu i per això no havia pogut tornar. (Una estirada d'orelles als de l'Obra Cultural Balear d'Algaida per aquest motiu).

Ha anat bé, però l'he trobada més llarga enguany que les altres set vegades, i això que sempre la fèieu per la Mare de Déu d'Agost, que solia fer més calor que avui, que de fred, n'ha fet poc, eh.

Ara crec que aquesta excursió ja no la repetiré; d'altres de més fàcils, supòs que sí. Si m'hi conviden diré el que va dir un amic meu: "Jo aquesta, ja l'he feta". Reconec que ja estorbam un poc i que l'altra gent faria més via sense nosaltres. Vull aprofitar per agrair a la parella de jovenets que tant ens han ajudat a fer l'excursió, i a en Manuel, també; però ell és "fill de cuerpo", és una cosa especial. Quan ens trobàvem a lloc estret li he promès un parell de cerveses si arribàvem a bon port. Només he convidat els dos jovenets, però a en Manuel, li faré un present».

Margalida Sureda "d'en Pedro Vich"

«Jo no l'havia feta mai, perquè vaig poques vegades d'excursió; però me'n va parlar na Maria de Can Gofis un dia que anàrem a caminar per fora vila, i m'he animada a venir.

Tantes coses havia sentit contar d'aquest torrent, que em feia una mica de por, però m'ha agradat molt venir i no l'he trobada tan pesada com pensava. És una aventura molt completa per uns paratges que no pareixen de Mallorca. El lloc que més m'ha impressionat ha estat quan, des de S'Entreforc, un grupet hem visitat l'acabament de Sa Fosca... amb aquella fresca que hi feia i aquella poca claror!

Trob que tot ha anat molt bé i un altre any, si puc, pens repetir-la»

Margalida Garau "de Sa Serra"

«És la segona vegada que faig aquesta excursió; l'altre pic, deu fer uns quinze anys i també va ser amb l'Obra Cultural, hi varen venir la meua filla Sebastiana i dues nebodes. No la recordava molt difícil, i enguany, tampoc no l'hi he trobada.

Els accidents que de tant en tant llegim pels diaris que hi ha dins aquest torrent, són tots per imprudències o per manca d'experiència.

M'ha agradat molt repetir-la i comprovar que no és tan pesada com diuen.

Jo voldria animar el jovent d'Algaida perquè l'any que vé, si la tornam a fer, s'hi apuntin; és una ocasió molt bona per fer-la amb gent amb molta experiència. He sentit que en Manuel, amb la d'avui, ja fa 92 vegades que baixa el torrent! A més, tothom t'ajuda a passar en els llocs un poc difícils».

Què va dir el poeta

Enmig de nues serres encrespades,
ones petrificades
del vell món remogut en temporal,
sembla que els genis del terror s'uniren
i fins al mar s'obriren
aquest passatge per carrer triomfal.

Va per trist roquissar el torrent d'Aubarca;
l'horrenda Fosca abarca
les aigües pures davallant del Gorg;
i dels dos torrentals per confluència
sa greu magnificència
desplega formidable l'Entreforc.

Com a murades de massissa roca,
que fins als núvols toca,
una i altra ribera van creixent.
Si alguna penya més gegant s'empina,
la testa més inclina
commoguda d'esglai sobre el torrent.

Miquel Costa i Llobera.
Torrent de Pareis (fragment)

SOPAR-CONCURS *de* TITOIETA RÀDIO: les RECEPTES GUANYADORES

El passat dissabte 30 de maig, el pati del Casal Pere Capellà es convertí en un gran menjador: s'hi pogueren tastar una vintena d'exquiseses culinàries.

En aquest moment obrim les portes de la cuina de la revista ES SAIG, tot és a punt per conèixer les receptes que es presentaren a la darrera edició del Sopar-Concurs que, des de fa un grapat d'anys, organitza TITOIETA RÀDIO.

Encetarem aquesta col·lecció de receptes amb les dues guanyadores, el millor plat salat i el millor plat dolç segons el criteri de la persona que enguany actuà de jurat: la manacorina **Magdalena Parera**, cuinera i periodista. L'elecció va resultar ben difícil, però al final, després d'haver provat tots els plats, i pensar-s'ho una bona estona, Magdalena Parera es decidí per les **raoles de collons de porrassa** (salat) i el **tambor d'ametlla** (dolç).

MIREIA OLIVER MULET va ser qui presentà les originals raoles; no era la primera vegada que participava en el concurs; en una edició anterior, juntament amb altres persones, presentà una sopa d'ortiga que, per cert, també va tenir premi. Na Mireia ens conta quins en són els ingredients i quina n'és l'elaboració, d'aquest plat:

"Per mig quilo d'arrels d'albó, hi vaig posar una ceba mitjana, un ou (el blanc i el vermell), una cullerada de farina, pebre, sal i totes les herbes aromàtiques que vaig trobar pel corral de ca nostra.

El primer que vaig fer va ser anar a cercar els collons de porrassa, perquè no en venen a les botigues. N'hi ha per tot, és fàcil trobar-ne i convé dur una xapeta. Vaig collir-ne de secs i de verds. Els albons secs són més bons de

pelar que els verds. Són com patates o moniatos. Després de fer-los nets i pelar-los, s'han d'escaldar, i una vegada escaldats, s'han de capolar o triturar. Advertesc que fan molt mala olor. Després capoles la ceba, la mescles amb els collons de porrassa, hi afegeixes l'ou, la farina, la sal, el pebre i les herbes que hi vulguis posar. Una vegada tot ben mesclat, es fregeix com si fossin raoles de qualsevol cosa. I ja estan a punt de menjar. Jo les vaig presentar acompanyades d'un enciam mesclat amb mostassa."

A na Mireia, el plat salat que més li agrada depèn del dia, però mai diu que no a un bon bullit. En dolç ho té clar: els cremats.

Ja que els cossiers són els protagonistes d'aquest número d'ES SAIG, a na Mireia li demanàrem quin plat prepararia si els cossiers es presentassin a menjar a ca seva, i la resposta va ser: "pa amb oli amb alfabeguera envinagrada", tot i que no ha vist mai l'alfabeguera preparada així.

MAGDALENA POU OLIVER va ser la guanyadora del premi al millor plat dolç: el tambor d'ametlla, com ja hem dit. A na Magdalena, li agrada cuinar, "perdre el temps per dins la cuina", com ella diu. Creu que el secret d'un bon cuiner o cuinera és el caràcter personal que cadascú posa als plats que cuina. El plat salat que més li agrada són els escaldums de pollastre i pilotes. I de dolços, li agraden tots; diu que és molt llépola, però si n'ha de triar qualcun, es queda amb l'ensaïmada i els pastissos de nata.

Als cossiers, na Magdalena els prepararia un bon arròs brut i de postres, el plat guanyador: el tambor d'ametlla.

Així és com el prepara:

"Per dos quilos de bessó, hi pos un quilo i mig de sucre. No hi pots posar massa sucre, només el necessari perquè quedi tot lligat, si n'hi poses massa queda vidriós i no és bo.

El primer de tot que s'ha de fer és escaldar el bessó; després es posa una pella al foc, sense oli; quan la pella és ben calenta hi tir el bessó sencer (hi ha gent que li posa a trossos). Quan ja té color, que és mig torrat, hi pos el sucre i ho remèn. Quan veig que el sucre ha tornat líquid i els bessons s'han acabat de torrar, ho retir del foc.

A continuació s'escampa damunt una llauna i es frega per damunt amb mitja llimona. Una vegada s'ha refredat, es fa a trossos i ja es pot servir.

És un plat molt bo de fer, però mal d'encertar"

Biel Sastre

FIRA ECOLÒGICA

El passat diumenge 5 de juliol es va celebrar la Fira de productes ecològics, naturals i artesanals amb una notable assistència de públic durant tot el matí. A la inauguració hi assistiren nombroses autoritats.

També es va obrir, amb una certa provisionalitat, la Botiga d'aquests productes. Tenguérem oportunitat de veure les obres que s'han fet a la Cooperativa i les instal·lacions que ens semblaren magnífiques i adients.

PLUVIÒMETRE

Quan arriben aquestes dates ja sabem que aquesta secció hi és sobrer. De totes maneres, vos direm que el mes de juny van ploure 4'6 litres.

Ara bé, convé recordar que des del 14 de maig fins a mitjan juliol aquests quatre litres són tota l'aigua que ha caigut. I això ens obliga a recordar que l'aigua escasseja, que no l'hem de tadar, perquè els auguris per aquest estiu no són gens favorables.

Solucions als mots encreuats.

Horitzontals: 1. falagueres. 2. abatuts.

Na. 3. cepats. aci. 4. ilota. ason. 5. ll. api. ple. 6. iambe. brot. 7. T. O. rasem. 8. alatxa. jan. 9. dèria. cara. 10. agep. dures.

Verticals: 1. facilitada. 2. abella. leg. 3. lapó. moaré. 4. atatab. tip. 5. gutaperxa. 6. uts. I. AA. D. 7. és. A. bs. Cu. 8. R. asprejar. 9. encolomaré. 10. sainet. nas.

*po-ètica***XXXII**

Falconer

caligrafia

AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA D'ALGAIDA

Fotografia de Gabriel Munar Garcias

INDEPENDENTS - UNIÓ MALLORQUINA

FESTES DE SANT JAUME 1.998

A la sessió extraordinària celebrada el dia 20 de juny es varen aprovar el programa i pressupost de les festes d'estiu d'Algaida, Pina i Randa. Aquestes festes són similars a les dels anys anteriors, no hi ha novetats, destacant les despeses de contractació del grups musicals amb una empresa especialitzada per import de 3.800.000 Ptas.

Del plenari destacar la responsabilitat del grups polítics de l'oposició, els quals, a pesar de tenir majoria, per l'absència de dos regidors del Psoe, varen donar suport a la proposta del Psoe a fi i efectes de no retrasar els programes i les contractacions dels grups musicals.

Per altra part el nostre grup va significar que a pesar que les festes tenien molts d'actes, molts d'ells sense massa significat, hi trobaven a faltar la presentació a Algaida del nou treball d'en Biel Majoral, tant per la seva importància cultural com pel fet d'esser algaidí.

Molt possiblement a aquesta mateixa revista hi tindreu els programes de les festes, si bé nosaltres vos volem informar de la important despesa en festes que hi ha al nostre Ajuntament. Així, un resum de l'any 1.998 és el següent:

■ IX Rua d'Algaida	- 280.600 Ptes-
■ Festes de Sant Honorat	- 914.345 “
■ Festes de Sant Antoni Pina	- 92.983 “
■ Festes de Sant Jaume	- 5.925.000 “
■ Festes d'estiu de Pina	- 1.445.000 “
■ Festes de Randa (previsió)	- 80.000 “
■ <u>Total Despeses</u>	- 8.739.928 Ptes.
■ <u>Total Entrades previstes</u>	- 1.275.000 Ptes.

NORMES SUBSIDIÀRIES

El dia 2 de juliol l'Arquitecte redactor de les Normes Subsidiàries Sr. Garcia Jalón va presentar els plànols de les Normes a tots els grups polítics representats a l'Ajuntament.

Les Normes són similars a les redactades fa uns 4 anys, i la variació més important és la inclusió de la 2ª Fase del Pla Sectorial de Carreteres (anys 2.006 a 2.014) que té com actuació més important la variant Nord d'Algaida de la Carretera de Manacor, consistent en una circumvalació que va des de Can'Alorda fins al Pont de Cabrera, passant per darrera S'hostal de Can Mateu.

Per altra part no preveu la variant Est, enllaç de la carretera de Lluçmajor a Inca, deixant inicialment a l'Ajuntament d'Algaida la possibilitat de presentar propostes que posteriorment estudiarien els tècnics de la Conselleria de Foment.

De les Normes en si no poren fer massa comentaris, ja que no ens ha donat temps per estudiar-les en detall, si bé per la nostra part creim que han de complir una sèrie de requisits fonamentals:

- *Dotar de sòl urba suficient a efectes d'aturar la inflació del cost de les vivendes i solars del nostre poble.*
- *Donar sol·lució a la problemàtica del tràfic per dins el poble, sobretot els punts crítics de Sa Plaça, carrer Colomer, etc.*
- *Que permetin d'una forma ordenada i no impactant la instal·lació ampliació de noves empreses, indústries, tallers, etc., i l'ampliació de les ja existents.*
- *Que recullin totes les particularitats i no rompin les especials característiques que sens dubte tenen els nostros pobles d'Algaida, Pina i Randa, siguin tremendament respectuoses amb el medi ambient i potenciïn la seva conservació.*

Aquesta és la nostra opinió, que creim compartida pràcticament per tots els grups polítics, el nostre grup farà feina perquè **ara sí i de forma definitiva Algaida, Pina i Randa tinguin un Planejament Urbanístic**. Una vegada estudiat en deteniment la Memòria i Plànols vos informarem.

EXPEDIENT DE SUPLEMENT ALS PRESSUPOSTS DE 1.998

El Psoe proposà al passat plenari un increment de varies partides pressupostàries, tant en el capítol de Despeses com en el capítol d'Inversions, per un import de 11.861.742 Ptas. a compte del Romanent de Tresoreria líquid de l'exercici de 1.997.

Així, i com a partides més significatives, dins el capítol de despeses cal significar:

<u>-Partida</u>	<u>- Pressupost</u>	<u>- Increment</u>	<u>- Total</u>
Manteniment d'edificis	- 700.000	- 1.200.000	- 1.900.000
Manteniment d'instal·lacions	- 950.000	- 700.000	- 1.650.000
Altres empreses (tècnics)	-5.000.000	- 1.500.000	- 6.500.000

Segons el Secretari Sr. Toni Amengual s'han produït unes despeses extres per la posta en funcionament del nou edifici de l'Ajuntament, per altra part hi ha necessitat de contractació de tècnics per la redacció de projectes.

<u>-Partida</u>	<u>-Pressupost</u>	<u>- Increment</u>	<u>- Total</u>
Obres de la Font de Pina	- 0	- 2.000.000	- 2.000.000
Millores Terrenys Dipòsit Regulador	- 0	- 1.800.000	- 1.800.000
Extres Cementiris	-2.897.063	- 1.118.947	- 4.016.010
Extres Reforma Ajuntament	-2.600.597	- 1.830.525	- 4.431.122

Per una part hi ha uns extres a l'Ajuntamet i als Cementiris, així com començar les obres de restauració de Sa Font de Pina.

Destaca també la realització d'unes obres de millora a la finca on hi ha instal·lat el dipòsit regulador d'aigües d'Algaida, ja que segons escriptura pública (de fa 8 anys) el propietari cedi els terrenys a canvi d'unes millores que no s'han fet.

El nostre grup, si bé està d'acord amb algunes actuacions (Font de Pina o la realització de les Obres a la Finca d'en Vicari), no hi esteim en les despeses que fa el nostre Ajuntament, dins el pressuposts de l'any 98 les despeses són molt importants i un precedent molt perillós pel futur.

Aquesta proposta fou aprovada amb els vots favorables del Psoe i de dos regidors del P.P., un altre es va abstenir, els grups del PSM. i U.M. varem esser coherents amb el vot d'abstenció i negatiu fet, respectivament, als pressuposts de 1.998 i votaren el mateix.

NORMES DE PROTOCOL DE L'AJUNTAMENT D'ALGAIDA

El Psoe va presentar una proposta de regulació del protocol d'assistència de la Corporació als actes cívics i religiosos. Aquesta proposta fou aprovada amb els vots favorables del P.P. i PSOE, ja que tant un partit com l'altre mantenen la necessitat de regular i ordenar l'assistència de la Corporació als actes oficials.

La normativa presentada només regula als actes religiosos de les festes patronals d'Algaida (Sant Jaume i Sant Honorat) i de Pina (Sants Cosme i Damià), deixant sense regular tots els altres actes.

El nostre grup no té cap problema de protocol ni de seure amb l'altra gent si no hi ha lloc als bancs de presidència si venen moltes autoritats de fora. Consideram que aquest tema no té la rellevància que els grups Popular i Socialista li estan donant, conseqüentment ens varem estendre conjuntament amb el P.S.M., *és més creim que s'està donant massa importància a presidir les festes religioses i això no és bo, ja que la festa és de l'església, del poble, dels cossiers, etc no de la Corporació.*

FELICITACIONS:

- Als Cossiers d'Algaida per els seus 25 anys.
- A la Cooperativa Alpira per l'èxit de la I Fira Ecològica d'Algaida i la inauguració de l'Ecomagatzem.
- A tots els Algaidins, Pineros i Randinos perque tinguin unes Bones Festes d'Estiu.

UNIÓ MALLORQUINA

Pàgina de l'Església

PARRÒQUIA SOLIDÀRIA D'ALGAIDA

*"No pots donar uns anys de la teva vida a les missions?
Per què no els has donats encara? Podria ser ara el moment?"*

Teodor Úbeda, Bisbe de Mallorca

Notícies

Un grup de joves sacerdots i diaques dels Missioners dels Sagrats Cors concelebraran la missa de festa de Sant Jaume a la parròquia d'Algaida

El pròxim 25 de juliol, una vintena de joves sacerdots i diaques dels Missioners dels Sagrats Cors visitaran la parròquia d'Algaida. Convidats pel rector Antoni Riutort concelebraran la missa de festa que es farà a les 11 del matí a l'església parroquial. Cal dir que precisament s'encarregarà de l'homilia el pare Josep Amengual i Batle, superior general d'aquesta congregació.

Els joves sacerdots i diaques visitaran la parròquia d'Algaida aprofitant l'estada que faran durant unes setmanes a l'ermita de Sant Honorat i al Santuari de Lluc. Vendran a Mallorca des de les delegacions de l'Argentina, Carib i Ruanda on els Missioners dels Sagrats Cors tenen nombroses comunitats. L'objectiu de la vinguda és conèixer d'aprop els llocs on va sorgir la congregació. Cal recordar que va ser fundada a Sant Honorat d'Algaida el 17 d'agost de 1890.

Actualment els Missioners dels Sagrats Cors treballen en un acostament als marginats i en una major presència al Tercer Món. La visita que faran a la parròquia d'Algaida, per celebrar amb nosaltres la festivitat de Sant Jaume, ens servirà sens dubte per acostar-nos a la realitat viva de l'església de les missions.

Per reflexionar

Donar la vida

"Ningú no té un amor més gran que aquell que dona la vida pels seus amics", diu el Senyor.

Tota la vida de Jesús és un sacrifici, una entrega al servei dels homes; així les seves paraules i les seves accions s'han transformat en vida per a tot aquell que les acull. Però el servei i l'entrega de Jesús arriba a l'extrem en aquest gest, prengué el pa, va dir l'acció de gràcies, el partí i els donà tot dient: Això és el meu cos, lliurat per vosaltres (Lc 22,19). El sacrifici de Jesús -tota la seva vida del naixement fins a la mort, feta salvació- ens ha obert un camí planer als homes per comunicar-nos amb Déu, per imitar el seu gest de donar la vida, fet d'entrega i sacrifici envers als germans.

Trobar l'Esperit en les situacions de cada dia

Res del que tenim a prop i ens toca el cor és indiferent a la fe de l'Evangelí, perquè la nostra fe va sorgir dins la Història i dins la vida quotidiana, fins i tot dins les vides més insignificants. La nostra fe és expressada normalment per persones que han tastat la inutilitat de cercar Déu en els niguls, en les teories, o en manifestacions extraordinàries. El cristià pensa que Déu li parla en els propis problemes: feina, atur, estabilitat familiar, relacions socials... És l'Esperit qui condueix la persona a fi de prendre decisions de responsabilitat, d'apertura als altres, de solidaritat. Aquestes decisions es troben més enllà de les nostres possibilitats i són altres grans d'esperança al bell mig del nostre món.

Titoieta Ràdio

Emissora Municipal d'Algaida

ES VA FER DEL 8 AL 12 DE JUNY DINS LA FESTA DEL LLIBRE DE LA BIBLIOTECA D'ALGAIDA

Titoieta Ràdio ha organitzat un taller de ràdio per a nins i nines

Ha permès als participants conèixer activament el mitjà radiofònic a través d'activitats relacionades amb el món del llibre i la lectura

El taller de ràdio va comptar amb la participació de dos grups de 10 nins i nines del col·legi públic Pare Bartomeu Pou d'Algaida. Concretament un grup d'infants de 2n curs de primària (de 7anys) i un altre de 4t de primària (de 10 anys). El taller de ràdio es va desenvolupar als estudis de Titoieta i a la Biblioteca Municipal del Casal Pere Capellà d'Algaida. Es va fer durant la segona setmana del mes de juny, de dilluns a divendres, de les 12,30 a les 13,30 hores, en horari escolar. Va permetre als participants aprendre què és la ràdio i com funciona una emissora. També van conèixer el procés d'elaboració d'un programa radiofònic. En el cas dels infants de 7 anys, per simplificar al màxim, van crear i enregistrar un conte. Per la seva banda, els infants de 10 anys, van fer una enquesta per a la recerca d'informació sobre els hàbits de lectura dels veïns del municipi i després van redactar i enregistrar les conclusions en forma de notícia. Cal dir que els resultats van ser molt satisfactoris i posteriorment Titoieta Ràdio va emetre les gravacions. S'encarregaren de l'organització Jerònia Maria Vanrell i Pere Salas.

Casal Pere Capellà Carrer dels Cavallers, 22 **07210 Algaida** Illes Balears

ES POSARAN A LA VENDA A LA TITOIETA BOUTIQUE DEL 17 AL 26 DE JULIOL

Titoieta Ràdio presenta dues noves camisetes

Fan referència al secessionisme lingüístic i a la manca de voluntat política per impulsar una vertadera normalització del català

Titoieta Ràdio presenta enguany novament dues noves camisetes creades especialment per a l'emissora pel dissenyador gràfic Jaume Falconer. El lema central de les camisetes convida a comptar fins a 4 per anar més enllà de l'habitual 3. El missatge clarament punyent fa referència al secessionisme lingüístic de què és objecte el català i a la manca de voluntat, de determinats polítics, per impulsar una vertadera normalització d'aquesta llengua, especialment al País Valencià i a les Balears. Les noves samarretes s'han estampat en diversos colors i en mànega curta i llarga. Ara per ara, Titoieta compta amb una col·lecció de vint-i-dos models diferents de camisetes editades sense interrupció des de 1989. Els productes de l'emissora d'Algaida es posaran a la venda a la Titoieta Boutique del 17 al 26 de juliol coincidint amb les festes de Sant Jaume. S'inaugurarà el divendres 17 de juliol a les 20 hores. Enguany la Titoieta Boutique estarà ubicada a unes dependències de la rectoria al carrer del Rei, número 1 d'Algaida.

*...durant les festes de **Sant Jaume** visita la*

Titoieta Boutique

[inauguració
divendres 17 de juliol
a les 20 hores]

*a les dependències de la **rectoria d'Algaida**...*

INFORMÀTICA I TECNOLOGIA

WEBs OFICIALS

Darrerament hi ha hagut dos esdeveniments que han mogut gran quantitat de gent, el primer a nivell mundial, que ha estirat a pràcticament mitg món, i és el mundial de futbol de FRANCE98. L'altre esdeveniment, també és tant o més important per la gent que vivim a les illes, i són les tradicionals festes de Sant Joan a Ciutadella de Menorca. El mundial de futbol, per suposat ha tingut el recolzament del món d'Internet, i fins i tot ha hagut de lluitar amb les planes web, que pretenien ser les oficials, sense el recolzament de l'organització. I per la part que ens toca, hem també hem tingut les festes de Sant Joan a Internet.

France98

Al Web oficial dels organitzadors del mundial de futbol France98, s'hi poden trobar tots tipus informacions. De sortida hi ha un l'inconvenient, i és que només està en dos idiomes, el francès (com a oficial) i l'anglès. Analitzant el contingut, es pot dir que als que agraden les estadístiques, aquest és el seu lloc. La presentació del web, consisteix en dos frames, un on hi ha l'àrbre de la informació i l'altre on surten les planes.

<http://www.france98.com/>

Dins el web podem trobar, tots els equips amb els jugadors, els camps, les ciutats de concentració, compra d'entrades on-line, etc.

Festes de Sant Joan Ciutadella de Menorca

Les festes de Sant Joan van tenir el seu web oficial i el del Canal4. Dins el web del Canal4 i BITel es va retransmetre en directe diverses parts de la festa.

<http://www.bitel.es/canal4/>

L'altre web que hi havia, que era l'oficial, era bastant més complet, encara després d'haver acabat la festa, qualsevol que vulgui sebre coses i pot accedir, ja que hi ha tot tipus d'explicacions, horaris, llocs, etc.

<http://www.infotelecom.es/ciutadella/santjoan/>

Guillem Vanrell
gvanrell@lander.es
gvanrell@hotmail.com

FOTOGRAMA ~ FOTOGRAMA

El lloc, un punt imprecís de la sala fosca. L'acció, un raig de llum il·lumina la pantalla i la vida comença a córrer a 24 fotogrames per segon. ACCIÓ!!!

"Fer una pel·lícula, per jo, és viure", diu Michelangelo Antonioni, a qui hem vist recentment per Mallorca de vacances promocionant un possible futur Festival de Cinema a l'illa. "L'espectador d'ara ha perdut la memòria històrica. La culpa de tot, la té Tarantino. L'excés de violència al cinema sense preocupar-se del perquè passen les coses ens fa perdre el sentit de la realitat", explicava Juan Antonio Bardem en el II Festival Internacional de Cinema de Menorca. Des d'allà mateix, Gonzalo Suárez sentenciava que "el que menys importa de les pel·lícules són els arguments, el realment important són les sensacions que l'espectador s'emporta de la sala".

Antonioni, Bardem i Suárez representen tres formes diferents d'entendre la vida i el cinema, entès aquest com una representació de la primera. No són les úniques ni les millors, tan sols són. Però les avala el compromís vital, ideològic i estètic que els tres realitzadors han volgut plasmar a la seva obra cinematogràfica.

Cineasta de la incomunicació i incansable escrutador de la realitat, Michelangelo Antonioni va a la recerca de la veritat. Com a *Blow-up*, on la successiva ampliació d'una fotografia ens desvetllarà la veritat que s'amaga darrere una innocent instantània; Antonioni vol explicar la realitat i, amb ella, la veritat, com una successió de plans que, un rere l'altre, constitueixen una veritat, però que en si mateixos no ho són. Perquè la veritat està en la recerca mateixa.

Còmplice de Luís García Berlanga a *Bienvenido Mr. Marshall*, paròdia nacional de la postguerra, Juan Antonio Bardem constitueix l'exemple més clar de compromís ideològic. Així

ho expressa a la seva metàfora de la societat espanyola del franquisme *Muerte de un ciclista*, una societat que intenta posar terra damunt la seva mala consciència. Però Bardem, reconegut militant del PCE, va més enllà. El preocupa la memòria històrica. Què va passar i per què. A *Siete días de Enero* narra l'assassinat, per part de l'ultradreta, dels advocats laboralistes del carrer Atocha al Madrid de 1976. Mentre que a *Resultado final* passa revista als vint anys de democràcia des de la perspectiva de 1995.

La literatura com a pretext i el cinema com a punt de confluència entre la paraula escrita i la imatge, són la base de la cinematografia de Gonzalo Suárez. Escriptor, guionista i director, Suárez entén que el que realment importa són les sensacions. Allò que s'emporta l'espectador i que realment recorda de la pel·lícula, més enllà fins i tot dels arguments. I és que la paraula escrita no és altra cosa que l'eina, el suport gràfic d'allò que després ha de ser imatge, vida a 24 fotogrames per segon.

La vida, la veritat, el compromís ideològic, la memòria històrica, les sensacions i l'estètica. Principis d'un art que, d'alguna manera, ens ha fet entendre que tots a la vida actuam d'observadors observats. La càmera, l'ull del realitzador, ens porta a cada pel·lícula cap a una nova perspectiva de la realitat. En clau de ficció o de reconstrucció veraç, el cinema ens converteix en espectadors de nosaltres mateixos.

Cada pel·lícula és una forma de vida. Ens pot provocar certa atracció o cert rebuig; sensacions que resulten insondables en les dues direccions, però que de cap de les maneres podem ignorar. I és que l'art, com a capacitat que té l'home de representar la realitat, a si mateix i el que l'envolta, és un principi de vida que comença tot just amb la mirada.

Diu Michelangelo Antonioni que "fer una pel·lícula, per jo, és viure".

Joan Carles Palos, estiu 98

Xiè FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA CLÀSSICA A CURA I PLA DE MALLORCA

JULIOL

Dissabte 25, 21'30 h.
VILAFRANCA. Església Parroquial
Pedro Henriques da Silva (guitarra)
Bruno Monteiro (violí)

Diumenge 26, 21'30 h.
ALGAIDA. Església Parroquial
El simfonisme coral "a capella"
Cor Madrigal i Lieder Càmera

AGOST

Diumenge 2, 21'30 h.
LLUBÍ. Església Parroquial
Orquestra Simfònica de les Balears
Josep F. Palou (flauta)

Dissabte 15, 21'30 h.
SENCELLES. Església Parroquial
Concert d'orgue: Heribert Breuer

Diumenge 23, 21'30 h.
ARIANY. Església Parroquial
Orquestra de cambra i violoncel·ls Adelaide Ensemble

Diumenge 30, 21'00 h.
SANT JOAN. Plaça Constitució
Barcelona Jazz Antic (Dixieland, Nova Orleans)

SETEMBRE

Diumenge 6, 21'00 h.
COSTITX. Església Parroquial
Joves intèrprets de Mallorca
Ramon Abdreu (violí) i M. Josep Plomer (piano)
Da Càmera 3: Maria Àngela Riera (flauta), Gabriel Oliver (clarinet) Maria Antònia Gomis (piano)

Diumenge 13, 20'00 h. Cloenda.
SANTUARI DE CURA. Sala de gramàtica
Música medieval mediterrània
Joi de trobar

EN MEMÒRIA D'EN PERE "TOLEDO"

Enginyós i glosador,
perseguit de malaltia.
Fins i tot així sabia
donar-mos glops d'il·lusió
visquent amb molt de valor
sa seva llarga agonia.

Si es qui pateix sofriment,
i en es seu cas no ha estat breu,
és un preferit de Déu,
me sembla modestament
que amb tot es mereixement
estarà en es costat seu.

Per tots es pics que, impotent,
davant qualque recaiguda
una mà amable he tenguda
vull donar s'agraïment
a n'es que qualque moment
m'heu prestat sa vostra ajuda.

JAUME JUAN BONNÍN

Una llum se'ns apagà
dia vint-i-set de juny;
el pobre tancà el seu ull
per mai més tornar a badar.
Uns quants anys ell va aguantar
una trista malaltia;

el seu cos se consumia,
de brou se'l va alimentar.

Un bon servici tengué
amb el fill i seva dona;
no es descuidaren cap hora
de dar-li el que hagués mester.
Va ser com el bell roser
del fill i dona cuidat,
però per fatalitat
el trist moment li vengué.

Durant seva joventut
en Pere va demostrar
per fuster i per glosar
ensenyar seva virtut;
en treball entretengut
lo que se diu d'artesa
moltes feines va crear
amb un molt elevat gust.

Sa gent que viu del seu temps
d'ell ne tenen recordança;
tothom ne conta alabança
del seu entreteniment:
homo de bons sentiments,
molt mestre en fer comedi
de tot ell feia sentenci
per satisfer a les gents.

Aquella seva avior
en el seu fill ha heretada:
sa manya ha demostrada
a dins sa restauració.
N'és un famós glosador,
en Jaume té qualitat;
molts de premis ha guanyat
amb molta competició.

CLIMENT GARAU DE LLUCMAJOR

PINA

FESTES D'ESTIU. Els passats dies 3, 4 i 5 de juliol se celebraren les festes populars també anomenades d'estiu, que tingueren una gran participació i assistència tant de gent del poble com dels pobles del voltant, especialment algaidins. Es veu que la gent té ganes de festa i de passar-s'ho bé, seure una estona a la fresca als cafès i al mateix temps veure la festa damunt plaça; perquè, això sí, si qualche avantatge té un poble petit és que la plaça és el nucli central de totes les activitats i és fàcil veure la gent concentrada entorn d'ella.

El programa de festes presenta una foto feta des de dalt del campanar que recull una vista de les cases de Son Ribes i al fons el comellar dels baixos de Pina; també, com cada any, la salutació és de Tomeu Oliver Seguí que amb una glosa ens convida a tots a festa i adverteix al batle que tenguí cura d'administrar el pressupost, ja que els Sants Metges són aprop i a l'acabament posa en boca dels sants aquesta frase: "Si ho gasta tot en un cop, / per noltros què quedarà?" Santes paraules ben encertades. El programa és molt digne; només un comentari que diverses persones ens han demanat que hi féssim referència: l'excessiu protagonisme del tennis, fent referència a les distintes finals que el

En Llorenç Pericàs Oliver va ser un dels guanyadors

programa enumera una per una; tal vegada hagués bastat posar final de les distintes categories a partir de tal hora o també, com alguns apuntaren, fer un programa a part del tennis, cosa que no ens pareix encertada ja que amb un programa n'hi ha prou; es tractaria de reduir-ho una mica perquè, com l'any passat, alguns ja parlaren de les festes del tennis. Creim que no n'hi ha per tant.

El divendres dia 3, distintes finals de tennis. Amollada de coets i cercaviles amb els xeremiers de Pina. El vespre, ball de bot amb el grup Al-Mayurqa, que fou un èxit ja que la plaça estava plena de balladors.

El dissabte, gimcana fotogràfic amb més de 30 participants. Concurs de dibuixos. Taller de tenyir i pintar camisetes. Jocs infantils d'olles i cintes i animació infantil a càrrec del grup Singlot. Concurs de pastissos i finals de tennis. Partit de futbol. Al vespre, verbena amb l'orquestra Tramuntana i Trio Gamma. Revetla de focs artificials; es varen retardar mitja hora perquè els bombers no havien arribat.

El diumenge dia 5, Missa de festa, corregudes de joies amb els xeremiers de Pina, final de pingpong i distintes de tennis, partit de futbol fadrins contra casats i futbol femení entre Algaida i Sa Pobla. El vespre, teatre a càrrec del grup Es Porrassar d'Algaida, que representaren l'obra de Catalina Rigo "Pagesos i ciutadans", que va agradar molt. Traca final i fi de festa.

SOPAR. Segons ens hem assabentat de bona tinta, per devers "Na Pareesa" es va fer un sopar amb un bon arròs brut, que qualcú que hi era va dir que no hi faltava perdiu, tort i cega. Celebraven el 20è aniversari els "socios" en Pere i en Gori; i perquè en quedàs constància han fet unes camisetes de lo més "guay". Pel que hem sabut, fou una mescla d'acte nostàlgic, sociocultural (mai més ben dit per lo de "socios") i de bauxa d'amics, una molt grata sorpresa plena d'imaginació i d'amistat, un acte no molt corrent per desgràcia dins la societat actual i que caldria sovint fer-ne qualcun. Enhorabona als "socios" i que d'aquí vint anys més el puguin repetir amb tant de bon humor com ara.

NAIXEMENT. Dia 10 de juliol va néixer en Marc Oliver Galmés, fill de n'Aina i en Rafel. Enhorabona als pares.

XESC OLIVER

PASSATEMPS

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horitzontals: 1. Atentes, atractives. 2. Afligits, preocupats. Sodi. 3. Robusts, forts. Aquí a València. 4. Desprovist dels drets de ciutadà. Capgirat, molèstia, destorb. 5. Consonant geminada. Agent immobiliari. Complet. 6. Peu de la mètrica grega. Botó, rebrot. 7. Martell. Oxígen. Anivellem, igualem. 8. Peix semblant a la sardina. Bonapersona, bonàs. 9. Mania, obsessió. Rostre, fesomia. 10. Disort, infortuni (al revés). Fortes, resistents.

Verticals: 1. Proporcionada, subministrada. 2. Insecte himenòpter. Glaç (al revés). 3. Naturla de Lapònia. Cert teixit. 4. Patata de Màlaga (al revés). Fart. 5. Substància gomosa semblant al cautxú. 6. Companya dels ets. Romà solitari. Doble anarquia. Cent duros. 7. Existeix. La primera. Un bus avocàlic. Coure. 8. mig diàmetre. Amargar. 9. Endossaré. 10. Peça teatral còmica. Olfacte.

Les solucions als mots encreuats les trobareu a la pàgina 16.

A	A	C	O	R	R	E	G	G
L	I	T	R	I	A	U	R	G
T	M	A	I	E	N	E	T	C
E	A	T	A	U	S	R	A	O
R	L	U	I	C	L	A	D	N
C	L	P	A	I	X	L	A	F
A	A	S	O	E	S	L	F	L
T	R	I	F	U	L	G	A	I
A	A	D	C	U	L	T	G	C
U	B	R	C	O	M	B	A	T
A	A	S	S	U	T	A	B	E

SOPA DE LLETRES

Localitza 10 sinònims de *brega*. Les lletres que sobren són un pensament de Joan Fuster

T	R	M	A	L	R	U	B	E
S	C	E	S	O	Y	S	E	S
G	I	N	T	T	N	E	N	U
A	H	T	U	O	I	T	A	M
F	A	I	C	U	G	R	A	D
A	E	D	I	C	F	A	A	S
T	A	A	A	F	U	M	M	P
S	L	U	J	A	E	P	M	A
E	L	A	F	E	M	A	B	R
A	T	A	D	E	S	L	A	F
E	N	G	A	N	Y	I	F	A

Una vegada eliminats els 10 sinònims de *engany* es pot llegir: " Tres coses giten hom de casa: fum, pluja e mala fembra" (Fra Anselm)

UNA XERRADETA... (CONTINUACIÓ)
màxima integració de tots els seus habitants,
que tots siguin ciutadans de primera.

-El fet és que ets candidat a President d'una de les Comunitats més riques d'Europa emparat per un partit amb possibilitats reals de triomf.

-Efectivament, les Balears són una Comunitat rica. El nostre PIB era, el 1997, de 2'2 bilions de pessetes. Però aquesta opulència és enganyosa: els salaris són baixos, les pensions també, hi ha una forta contractació estacional, hi ha pobresa. La riquesa està molt mal repartida. Falta una política de redistribució, tot el contrari del que es fa: en Matas firma un pacte per l'ocupació i l'incompleix. La política social és nul·la. La política de la vivenda, per exemple, fa que el pla d'habitatge estatal es tradueixi en la inversió més baixa de tot Espanya. I així podríem seguir.

-Això ens mena a parlar de prioritats, perquè en realitat les diferents formes de fer política es tradueixen en una qüestió de prioritats. Quines són les vostres?

-Això és tot un programa electoral. És prioritari, com acab de dir, el tema social, com ho és l'ordenació del territori i el medi ambient. Pensem que si no s'hi posa remei les previsions són que la població actual es pot augmentar per cinc, això si es tirassin endavant tots els possibles projectes d'urbanitzacions. Una aberració. S'ha de frenar aquest urbanisme desmesurat que, a més, ocasiona un deteriorament del paisatge, greus problemes de fums, d'aigua. I tot això es pot girar en contra del negoci turístic, de noltros mateixos i dels nostres fills.

És lamentable que la nostra autonomia, la nostra Comunitat Autònoma, sigui vista per la majoria de ciutadans com una comunitat administrativa i no amb un autèntic sentiment nacionalista. I l'esperit de l'Estatut és de reforçar els Consells i els Ajuntaments. Es tractaria de rompre burocràcies i moltes competències haurien

de passar a aquests ens.

-Com te pot servir la teva experiència com a batle d'Algaida?

-M'ha ajudat a fugir de l'abstracció, ha estat un bany de realisme. Perquè és un tracte directe amb la gent que coneixes i que et coneix, un enfrontament amb els problemes de cada dia. Serveix també per adonar-te de la necessitat de coordinar les diverses institucions. Dins el Pla Mirall, per exemple, hi ha previsions que fallaren per falta de coordinació.

En el fons el que passa és que qui governa ha de governar per damunt de partits. No pot ser que el Govern d'en Matas posi traves al pacte de progrés del Consell de Mallorca i creï unes dificultats que no tenen els Consells de Menorca i Eivissa. Un exemple podria ser el tema dels fums. Es parla de consens, però no es practica quan és clar que hi ha temes d'estat que necessiten d'un pacte.

Es fa necessari donar protagonisme als col·lectius socials, obrir camins perquè s'expressin, i escoltar-los.

Governar és resoldre problemes. I el govern Matas s'ha dedicat a fer plans que després no es compleixen: tenim un Pla de carreteres, un Pla energètic, un Pla hidrològic... i tot és paper banyat.

-Les primàries han obert ferides dins el vostre partit que haureu de tancar.

-Qualsevol sistema que aprofundeixi la democràcia implica més responsabilitat. El sistema de primàries introduït pel nostre partit ha estat una revolució: més participació dels ciutadans, dels afiliats, més transparència. Ara bé, tota innovació comporta perills i ara és responsabilitat de tots tancar ferides. Però pens que el procés s'ha tancat bé: estam adequant els òrgans del partit i tots estam abocats a fer feina.

-Tu t'has dedicat a uns temes i uns problemes determinats que lògicament domines més que altres.

-Sí, i un candidat a President s'ha de

defensar en tots els terrenys; certs aspectes com turisme, economia, cultura, els hauré de reforçar, però això es resol amb un bon funcionament d'equips. Per l'octubre tendrem el debat sobre l'estat de la Comunitat i l'hem de preparar amb molt de compte i consistència.

Aquesta és una part de la llarga xerrada que tenguérem amb en Xesc;

més que una entrevista, en molts de moments, va ser uyn intercanvi d'opinions, una conversa amical. No de bades fa molts anys que ens coneixem; inclús vàrem compartir durant un temps la direcció d'ES SAIG.

Xesc, molta sort i molts d'èxits.

DELFI

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Guillem Oliver Mulet. Morí a Panamà dia 28 de maig als 86 anys.

Francisca Cerdà Mas. Va morir dia 1 de juny a l'edat de 80 anys.

Jaumeta Llompart Mudoy. Ens deixà dia 6 de juny. Tenia 95 anys.

Llorenç Oliver Capellà. Morí dia 21 de juny a l'edat de 84 anys.

Pere Juan Amengual. Va morir dia 27 de juny als 80 anys d'edat.

NAIXEMENT

Marc Matas Oliver, fill de Miguel Ramon i Margarita. Va néixer dia 1 de juny.

UNA XERRADETA AMB...

FRANCESC ANTICH

Quan fa mig any en Xesc deixava la batlia d'Algaida per dedicar-se més plenament a la seva tasca parlamentària i a l'organització del partit, tothom parlava ja d'una carrera molt prometedora. Al Congrés celebrat pel seu partit l'estiu passat fou nomenat Secretari General de la Federació Socialista de Mallorca i aleshores, tot donant-li l'enhorabona, escrivíem: "És evident que el nostre batle és ja un dels homes forts del PSOE a les Illes i totes les travesses apunten que està manat a enfortir encara més la seva posició. No cal dir que ens alegrem dels èxits del nostre país i que esperem que els pronòstics sobre el seu futur s'acompleixin".

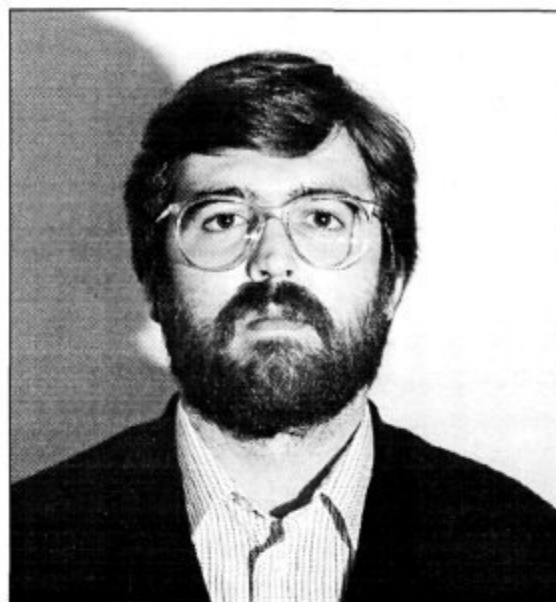
I, efectivament, així ha estat. A les primàries celebrades per elegir el candidat a la Presidència del Govern de la nostra Comunitat va ser el guanyador i ara s'enfronta a la difícil tasca d'aconseguir una meta que és una assignatura pendent del PSOE: la Presidència de la Comunitat. Tots els mitjans de comunicació han parlat d'una carrera brillant i ràpida.

-No assusta una mica aquesta carrera política tan ràpida?

-Les circumstàncies m'han duit a una situació que infon molt de respecte. De totes maneres, des que hem vaig ficar en política sempre he exercit diversos càrrecs: gerència d'urbanisme, batle, conseller, la tasca al Parlament. És cert que ara he d'assumir la màxima responsabilitat pel que fa al partit, però la confiança que m'han donat i la il·lusió que tenc no deixen marge per el dubte: he de tirar endavant.

-Tant a tu com a en Roig, el candidat a la batlia de Palma, vos han tirat en cara la vostra joventut. És realment un handicap?

-Crec que donar pas als joves -en el meu cas relativament jove- era una assignatura pendent del partit, i en general de tots els partits. Ara bé, tant en Toni com jo tenim experiència, ell com a regidor i jo en diversos càrrecs. La joventut és bona per empènyer amb energia; pens que és necessari practicar una nova forma de fer política. M'explic: s'ha fet massa política d'una manera abstracta i cal concretar més el missatge i fer-lo més directe d'acord amb les nostres necessitats.

-Vols dir que el PSOE ha d'esser cada vegada més PSIB?

-Sí. Massa sovint s'ha donat la impressió de rebre un missatge estàndard des de Madrid. Al projecte PSOE hi hem d'aportar una adequació del missatge a l'estructura socioeconòmica d'aquestes Illes, ens hem d'apropar a aquesta realitat i aconseguir la
(Segueix a les pàgines anteriors)

ES SAIG

Monogràfic nº 15 *JULIOL 98*

C O S S I E R S

QUATRE PINZELLADES, A MANERA D'INTRODUCCIÓ

Avui ja està ben clar que la paraula **cossier** no té res a veure ni amb Escòcia ni amb el cossi de rentar. Com diuen els filòlegs, es tracta d'una adaptació del mot *kossair*, corredor, del llatí *cursus*; cossier ve de "cós" o lloc de córrer. Segons indica Francesc Vallcaneres, les cintes que duen a la cintura són una clara reminiscència de les cintes guanyades en la carrera, i prèviament brodades per les al·lotes del poble.

Un altre tema de discussió és el seu origen, sobre el qual s'han formulat diverses teories. Una és la teoria de la dualitat entre el bé i el mal; els sis cossiers envolten la dama,

Cossiers a Sa Plaça a principis dels anys 30. Són: En Joan "Sord", En Joan "Godó", mestre Llorenç "Batle" que és la dama, En Llorenç "Paloni", En Ponç "Tiu" i En Joan "Tiu". El dimoni segurament és En Miquel "Batle".

que representa el bé, per defensar-la del mal, que seria tot allò que es troba fora del cercle i que més endavant fou representat pel dimoni.

La segona teoria, la més acceptada pels estudiosos del tema, ens diu que els cossiers tenen el seu origen en la societat matriarcal més primitiva, que associava la idea

de la fecunditat amb la dona, i en la qual les divinitats que afavorien les bones collites eren necessàriament femenines. El fet que els vestits dels cossiers estiguin carregats d'elements femenins, avala aquesta teoria. No seria arriscat, sembla, afirmar que la idea d'un ball pagà de fertilitat com a origen dels cossiers, es podria complementar amb una sacralització del ball quan l'església se'l fa seu i el converteix en una lluita entre el bé i el mal.

Que fa molts anys que els cossiers ballen, ho confirma la primera ressenya documental que trobam a Sóller l'any 1544, encara que la seva època d'esplendor a tot Mallorca fou el barroc, a les festes i processons del Corpus. Segurament n'hi havia a la majoria de pobles; els trobam documentats a catorze pobles i a Ciutat, on hi hauria colles de cossiers a moltes parròquies i alguns gremis. Les cites o notes d'arxiu es refereixen, normalment, a pagaments pels vestits, màscares, etc., encara que també hi trobam algunes anotacions descriptives dels balls.

No hi ha dubte que el més famós viatger que parla dels cossiers fou l'Arxiduc, que descriu detalladament els d'Alaró, però també cita els de Santa Maria, Felanitx, Campos, Porreres i Algaida. Uns anys abans, l'estiu de 1845, un altre viatger, Juan Cortada, també ens dóna una visió curiosa dels cossiers d'Alaró.

Portada: Fotografia de Joan Capellà.

Contraportada: Fotografia de Joan Capellà d'una obra pictòrica que Francesc Iraola va regalar als cossiers.

Passant a la funció dels cossiers, ja dins el segle actual, veurem que són part de la festa, del patró normalment, i que el caràcter inicial de "corredor" es manifesta en el seu aspecte itinerant: acompanyar les autoritats, anar a la processó, acudir a l'altar a fer l'Oferta, fer el quadrat anunciant la festa per tot el poble, recollir joies o donatius per la festa,... Com hem dit abans, la majoria de pobles en tenien, de cossiers, però només han perdurat a Montuïri i Algaida, i darrerament han estat recuperats els de Pollença, Manacor i Alaró (com veis, no parlem dels de Ciutat, que són una altra cosa). La desaparició es produí generalment a finals del segle XIX i principis del XX, i resulta curiós constatar que, abans de desaparèixer, durant uns anys els ballen nins o nines molt joves. ¿Vos recorda, això, qualche cosa relacionada amb els d'Algaida?

Arribats aquí, segurament pensareu que no hem parlat gens dels cossiers d'Algaida que, al cap i a la fi, és el que ens interessa. Això, ho trobareu en les pàgines que segueixen, en forma gràfica —fotografies dels darrers anys i qualcuna de més antiga— i en forma de converses amb la gent que ha ballat o ha tengut relació amb els cossiers. Possiblement hi trobareu qualche contradicció entre els records d'uns i altres, però aquest és el perill de la memòria oral.

Voldríem acabar amb dues cites de dos autors que han fet molt pels cossiers. En Francesc Vallcaneres, parlant dels d'Alaró, de quan eren ben vius, diu: "Aleshores no eren ni una relíquia venerable, ni un fòssil folklòric, ni un instrument de fer país. Eren, simplement, i no és poca cosa, Els Cossiers." I En Biel Majoral, a l'escrit de presentació de l'exposició d'En Falconer per Sant Jaume del 1996, escriu: "Sobretot perquè han estat, són i han d'ésser, de tots".

Joan Mulet

Aquesta és la foto més antiga que hem pogut recollir; correspon al període comprès entre 1925 i 1929. Mostra els cossiers ballant davant l'església i per l'ombra es pot apreciar que a la placeta encara hi havia els arbres. La dama era Pere Joan "Godó", el pare del també cossier en Joan "de S'Agenci", i el fabiolar que s'endevina a la dreta de la dama, és el seu pare. Aquest fabiolar és el que poc després deixà el seu lloc a mestre Jordi. (Foto i informació cedides per mestre Joan "Barrera")

MEMÒRIA ORAL

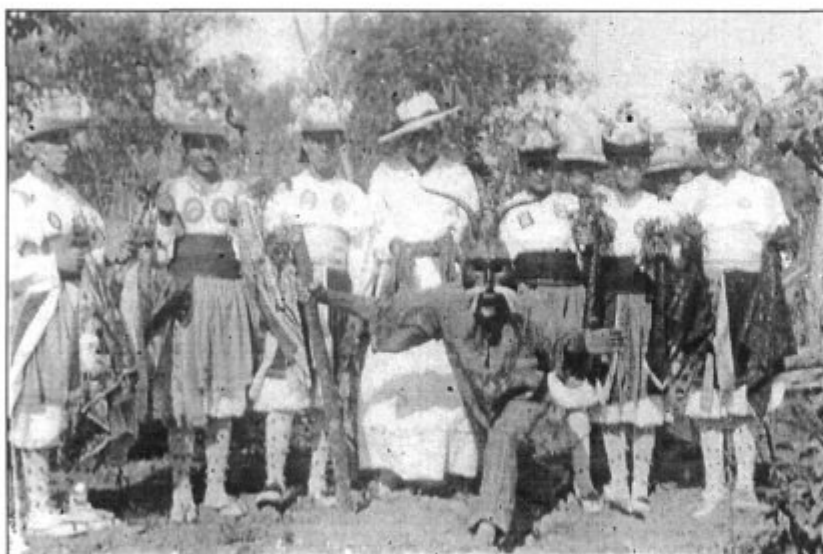
**Joan Fiol Amengual,
"Rapinya", 1925**

- L'any 1941, després de les festes de Pasco, varen convidar gent per tornar a ballar, i anàrem al Bar. Mestre Llorenç "Batle" feia de mestre dels cossiers, i era molt sever amb el ball: punts, braços, ... Els que hi anàrem érem molts, potser vint o trenta, dos pics per setmana, i quedàrem els sis que ballàrem: Miquel Amengual, Andreu "Pistola", Joan "Pixedis", Sion "de Sa Torre", un altre que ara no record, i jo. La dama era mestre Llorenç "Paloni", el dimoni mestre Llorenç "Batle", i els xeremiers sempre foren els

mateixos. Quan n'Andreu "Pistola" va morir, hi va entrar en Toni "Ramona"; també vaig ballar amb en Joan "Godó", n'Andreu Trobat, en Joan "Sord", ... Anàrem a ballar a la Plaça de Toros, a un certamen de balls populars, l'any 1943.

- Ens contractava l'Ajuntament i cobràvem, crec que 40 pessetes per tot Sant Jaume. Jo vaig ballar tres o quatre anys.

- El dissabte de Sant Jaume fèiem visites a les autoritats, a ca ses monges (no hi deixaven entrar el dimoni) i a cases particulars, que donaven qualche propina. L'endemà, a les set del matí, anàvem a recollir joies, i després a l'Ofici, i a davant l'església. Un any, però, en lloc de ballar davant l'església, vàrem ballar el vespre a Plaça amb una agrupació folklòrica.

*Al carreró de Ca Ses
Monges: Joan Fiol, Andreu
"Pistola", Joan "Pixedis",
mestre Llorenç "Paloni",
Sion "de Sa Torre", Miquel
"Ballester", Toni "Ramona".
El dimoni era mestre Llorenç
o mestre Miquel "Batle".
(1941)*

*Al carreró de Ca Ses
Monges: Joan "Godó" o
"de S'Agenci", Toni
"Ramona", Andreu Trobat,
mestre Joan "Tiu", Joan
Fiol, Ponç "Tiu" i mestre
Jordi el fabioler. (1942)*

Antoni Janer Capellà, "Ramona", 1925

- Vaig començar a ballar l'any 39, just acabat el Moviment.

- Ens vengueren a cercar mestre Llorenç "Batle" i mestre Llorenç "Paloni"; érem molts que començàrem a assajar, una quinzena, i per Sant Jaume ja ballàrem sis joves, amb mestre Llorenç "Paloni" de dama. Érem: en Miquel "Ballester", en Joan Fiol, n'Andreu "Pistola", en Joan "Pixedis", en Sion "de Sa Torre" i jo; l'any següent, quan va morir n'Andreu "Pistola", crec que va ballar n'Andreu Trobat.

- Ens contractava l'Ajuntament i no record bé què guanyàvem. Jo vaig seguir anant a Cal Dimoni; ens donaven quatre duros cada dia, si venia gent; si no en venia, res. Els primers vestits eren de l'Ajuntament, els d'allà baix els va fer l'amo'n Guillem, i al final l'Ajuntament havia de llogar els cossiers a l'amo'n Guillem.

Després va venir en Joan "Gina", que ens va llogar per anar a ballar a "Villa Rosa", dues ballades cada vespre, i cinc duros. Ens vàrem haver de fer els vestits nosaltres mateixos, perquè l'amo'n Guillem no els volia deixar. Ballàvem de dia a Cal Dimoni, i els vespres allà, els tres mesos d'estiu. Allà érem: en Joan "Tiu" de dama; els dos Muts, en Toni i en Guillem; en Bernat "Xim" i son pare, en Jaume; en Ponç "Tiu" i jo. El dimoni era en Llorenç "Massoles", i el fabioler i el xeremier sempre foren mestre Bernat i mestre Jordi.

- Només ballàvem per Sant Jaume; per Sant Honorat, no. La revetlla, sortíem devers les 6, i fèiem el quadrat, després anàvem a cal batle, a cals regidors, a ca les monges, a la rectoria i a cases particulars que ens ho demanaven, i que donaven qualche propina. Per Sant Jaume, a les 6 del matí, fèiem totes les botigues i cafès per recollir les joies. Acompanyàvem l'Ajuntament a l'església, ballàvem l'Oferta i després davant l'església.

Al carreró de Ca Ses Monges. Mestre Jordi, mestre Bernat, Toni de Santa Maria, Joan "Godó", Joan "Tiu", Toni Mut, Toni "Ramona", Ponç "Tiu" i Llorenç "Massoles", que és el dimoni. (Cap a 1945)

A "Villa Rosa". Bernat "Xim", Toni Mut, Toni "Ramona", mestre Jordi, Joan "Tiu", Jaume "Blanc", Ponç "Tiu" i Guillem Mut. (1958 o 59)

MEMÒRIA ORAL

Bernat Llompart, "Xim", 1933

- Vaig ballar per primera vegada a un certamen internacional, a la Plaça de Toros de Palma, i vaig seguir fins que a Cal Dimoni posaren nines en el nostre lloc, devers l'any 63 o 64, no ho sé exactament.

- Em varen parlar de ballar mon pare, que ja ballava, i mestre Joan "Tiu"; començarem en Guillem Mut i jo, a ca seva, devora el camp de futbol de Sa Tanqueta, i ja ballàrem per Sant Jaume. Els que ballàvem aquell any érem: mestre Joan, de dama, en Guillem i en Toni Mut, en Toni "Ramona", en Ponç "Tiu", mon

pare i jo. El dimoni, el fabioler i el xeremier no canviaren mai.

- Crec que ens venia a cercar el batle, però d'això se n'encarregava la dama o el fabioler; i sé que cobràvem, però no record què.

- El vespre de la revetla fèiem el quadrat, i ballàvem davant cal batle i el quarter de la Guàrdia Civil i, si qualcú ens convidava, davant ca seva; ens pagava amb una propina o un refresc. El dia de Sant Jaume, a les sis del matí, anàvem a totes les botigues i cafès a recollir les joies per a les corregudes. Després ballàvem l'Oferta, i davant l'església a la sortida de l'Ofici.

Cossiers ballant Ses Bombes acompanyant les autoritats. El batle era Don Joan "March".

Cossiers ballant dins la Rectoria

FORA D'ALGAIDA...

Els cossiers que hem vist a Algaida des de l'any 39-40 fins al 65, no eren tan estrictes com els actuals, que només volen ballar a Algaida, i per Sant Honorat i Sant Jaume. Hem trobat notícies d'una sèrie de sortides "oficials" a certàmens folklòrics i *Fiestas de Primavera*, que es feien a Palma, a la Plaça de Toros, on sembla que feren un bon paper. Els més vells parlen d'un que es va celebrar l'any 1943, i després participaren a unes *Fiestas de Primavera* l'any 1950, on els distingiren amb un diploma que els dona el títol de *Benemeritus*; del certamen de l'any 1952 es conserva una medalla commemorativa. Però les seves sortides durant l'època de Cal Dimoni varen esser molt freqüents, un poc per fer-se propaganda; anaven a hotels i llocs turístics, com S'Arenal, Peguera, etc.

Ballada conjunta feta a Palma cap a l'any 1950 amb un grup de Biarritz (País Basc francès). Els cossiers són: Toni de Santa Maria, En Feliu, Toni "Ramona", mestre Joan "Tiu", En Joan "de s'Agenci", Toni Mut i Ponç "Tiu". També hi surten els xeremiers i En Rafel "d'es Forn", que era el xofer que els havia acompanyat.

ELS XEREMIERS

Des dels anys trenta fins al 1967, els xeremiers sempre varen ser els mateixos: mestre Jordi "Pixedis" i mestre Bernat "Bandereta", a qui podeu veure a la foto individual. En l'altra veim els cossiers ballant Ses Bombes davant les autoritats; aleshores el batle era don Joan "March".

COSSIERS: PASSAT, PRESENT I...

Grup on apareixen totes les generacions de cossiers que han ballat des dels anys 40 fins ara. Hi manquen només una quinzena de persones que no pogueren assistir a la cita amb el retratista per diverses raons. (Fotografia de Jaume Vanrell)

ELS COSSIERS I CAL DIMONI

Per parlar dels cossiers d'Algaida és obligat comentar l'aventura de Cal Dimoni. Fou realment una aventura de la qual poca gent volgué accions, ningú tret de l'amo'n Guillem i la seva família més directa.

Ens hem de situar a l'any 1955, quan el turisme era un element nou, que es podia preveure amb futur, però llavors molt incert. La inauguració de l'espectacle dels cossiers ballant per als turistes fou el 14 de gener de 1956, al corral del Bar Amengual, Ca Sa Madona. Els més vells encara recordam aquells autocars, un o dos, que arribaven a Plaça carregats de turistes amb robes vistoses i fresques, que eren l'admiració dels algaidins: havíem sentit contar històries "d'estrangeres" als pocs "picadors" del nostre poble que, en les seves Bultacos, Monteses o Derbis, anaven a S'Arenal o Can Pastilla.

Sabem que l'amo'n Guillem va tenir problemes de permisos oficials, però això ho solucionà aviat. El problema greu era aconseguir que, bé a Plaça o bé a la carretera, s'aturassin els turistes a veure ballar els cossiers. Molts recordam encara com l'amo'n Guillem, en aquella Guzzi-65 vermella, partia cap a Manacor i les coves per parlar amb els xofers i guies, intentant que s'aturassin a Algaida de tornada cap a Palma; i això passava durant els mesos d'estiu amb un sol que torrava de valent...

El fet és que el gener de 1956 començaren a ballar al corral del Bar, a Plaça, i dia primer de juny de l'any següent ja ballaren a la carretera. Allò fou una "obertura" del poble cap al turisme, i el "passeig" que abans es feia per Plaça i pel carrer de Can Reus, es va desplaçar al camí de S'Estació fins a Cal Dimoni.

Què passava amb els cossiers? Inicialment eren joves i homes madurs els que ballaven, deixant la seva feina al camp o a la indústria familiar, atrets pels quatre o cinc duros que cobraven si hi havia turistes. Però aviat fou un problema trobar gent major per ballar, qualche dia només eren tres o quatre, i començaren a vestir-se al·lots molt joves; acabaren per ballar només al·lots i, al final, nines, més bones de trobar i de controlar que els nins.

Des de l'any 56 fins al 65, els cossiers cada any ballaven per les festes de Sant Jaume, com sempre havien fet, però ara els vestits, i un poc els cossiers, eren d'allà baix, i sembla que fou l'any 65 quan, per problemes de caire personal entre l'Ajuntament i Cal Dimoni, deixaren de ballar per al poble. Al Van-Bar només duraren un any o dos més. Per què deixaren de ballar? Ningú no ens ha donat una resposta clara: cansament, manca d'interès, un poc de tothom: autoritats, Cal Dimoni, cossiers, poble...

MEMÒRIA ORAL

Jaume Falconer, 1943

-Vaig començar a ballar als 15 anys, i vaig aguantar tres o quatre anys. El primer any, per Sant Jaume, només sabia ballar Ses Bombes, i poca cosa més. Vaig ballar al corral del Bar, i després a Cal Dimoni, però aviat ho vaig deixar perquè feia més falta a la fusteria, sobretot si tenim en compte que qualche dia no cobràvem els cinc duros que tocava.

- Ballàvem tres o quatre dies cada setmana, i la dama, després de mestre Joan "Tiu", va ésser na Joana de Montuïri, i més endavant na Joana Eugènia. El meu temps ballaven mestre Jaume "Blanc", el seu fill Bernat, en Toni "Ramona", en Gaspar "Santet", en Pedro Vic, en Xesc "Coent",... i d'altres que ara no record.

Sortint de Ca Sa Madona, ballant Ses Bombes (1956)

Ballant a Ca Sa Madona, abans de fer-hi l'escenari (1956)

MEMÒRIA ORAL

Francisco Oliver "Coent", 1944

- Me'n record molt poc, crec que vaig ballar al corral del Bar, però poc temps, aviat passàrem allà baix, fins que vaig tenir 18 anys, més o manco, és a dir, fins devers el 62; supòs que havia començat als 13 o 14 anys. També ballàvem per Sant Jaume, la revetla i l'Ofici. Jo ja no vaig anar mai a recollir les joies. Un any, com que encara no havíem cobrat de l'Ajuntament, l'any anterior, jo vaig dir que si no cobràvem el deute, no ballava; i, si mal no record, aquell any no ballàrem per Sant Jaume. Ja t'he dit que la memòria em falla molt, no n'estic gaire segur.

- Vaig ballar amb en Toni "Ramona", en "Santet", en Pedro Vic, en Falconer, en Bernat "Xim"...

Pedro Vic, 1944

-Vaig ballar al corral del Bar una temporada, no massa temps, i després allà baix, però després ho vaig deixar per fer feina. Quan començàrem érem molt joves, en Falconer, en Xesc "Coent", en Macià del forn, en Pedro "de la Seda"... i quasi tots ho deixàrem al mateix temps. L'amo'n Guillem va tornar a cridar els més vells: Toni "Ramona", Bernat "Xim", mestre Joan "Tiu",... en Joan "Sord" i tot, crec que tornà a ballar. Jo vaig ballar una altra vegada, un poc de rebot, perquè feia feina allà on és ara el restaurant, i molts de dies, a les cinc de l'horabaixa, em pegava una rentada i em vestia de cossier. Al principi crec que ens donaven quatre duros, si anava bé; però al final em donaven vuit duros cada dia que ballava, i era un bon jornalet. Vaig ballar amb molts, joves i vells, pel que t'he dit, perquè després vaig continuar una altra temporada.

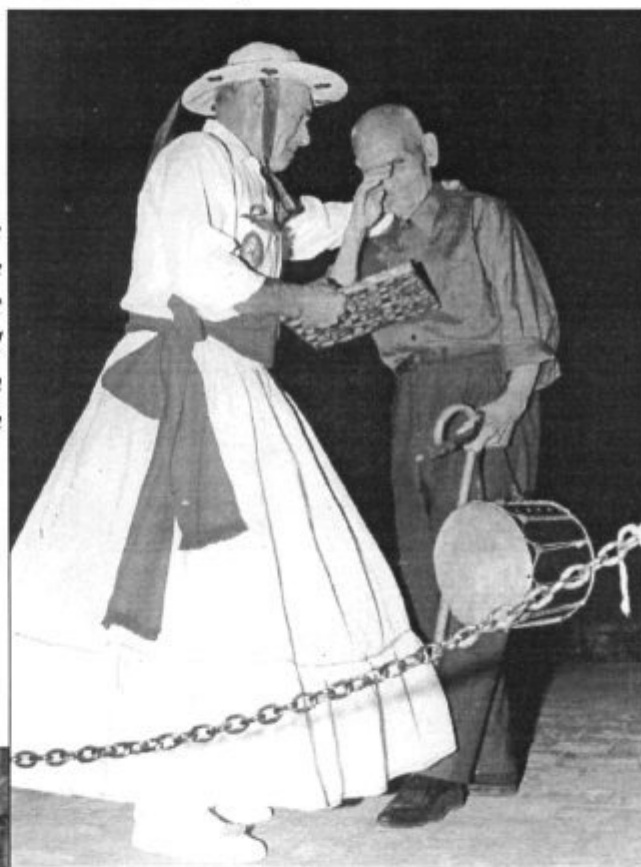

Darrers components dels cossiars abans de la seva desaparició. (Cap a 1967, any en què ballaren per darrera vegada). Podem observar que la dama i els cossiars eren nines.

Sant Honorat 74. Drets: Toni Artigues, Gaspar "Santet", mestre Joan "Tiu", Biel "Majoral", Jaume "Torres" i Toni "Rei". Acotats: Joan "Maria", Guillem "Mindona" i Joan "Xico". El dimoni és en Pedro "Serra". Són els mateixos que ballaren per Sant Jaume del 73.

Estiu del 74. Homenatge al fabioler mestre Jordi "Pixedis" i al ja aleshores desaparegut xeremier mestre Bernat "Bandereta". A la foto podem observar el moment en què mestre Joan "Tiu" lliura un obsequi en nom de tot el poble a un emocionat mestre Jordi.

Sant Jaume 81. Podem identificar els cossiers Jaume "Torres", Miquel "Castellitxo" i Jaume Falconer. Els fabiolars són en Delfi Mulet i l'aleshores debutant Mateu Mulet, que només tenia 10 anys.

Sant Jaume 87. Cossiers que estrenaren els vestits nous: Jaume Falconer, Biel "de Marina", Miquel "Castellitxo", Jerònia Fullana, Joan "Xico", Gaspar "Santet" i Jaume "Torres". El dimomi, que també estrenava vestit, careta i barra, és n'Andreu "Majoral". Els fabiolers són en Delfi Mulet i en Mateu "Mulet".

La fotografia recull una de les moltes estones en què un col·lectiu de dones cosiren els vestits nous dels cossiers a l'antic local de l'Obra Cultural.

"Per Sant Jaume vaig venir a la festa d'Algaida. Aquell any els cossiers —una de les danses més belles que mai s'hagin vist— estrenaren els vestits nous. En la confecció hi havia participat molta gent: una dona havia cosit la brusa de la Dama, una altra havia fet la randa de ganxet, una altra havia enramellat els capells amb flors de seda, fins i tot dues monges algaidines, tancades per més de quaranta anys al convent de Sant Jeroni de Ciutat, cosiren les relíquies i acudiren a la festa. Un pintor del poble havia decorat el vestit del Dimoni amb monstres horrenes. Hi havia —vaig poder respirar-ho— un orgull col·lectiu que es projectava en la nova indumentària dels cossiers.

(Gabriel Janer Manila. *Pregó de Sant Honorat 1990*. Reproduït d'ES SAIG núm. 115-116)

Sant Honorat 1997. Ballant Ses Bombes. Primera actuació de Mireia Mulet i Alexandre Mulet.

Tres ballades dels darrers anys. Hi podem identificar les tres dames que últimament vénen ballant: na Mireia Mulet, na Joana Maria "Majoral" i na Joana Maria "Mindona".

